

17. KOMPLEXNÍ ČÍSLA

- komplexní číslo a jeho zavedení (komplexní číslo jako uspořádaná dvojice reálných čísel), algebraický tvar komplexního čísla, reálná a imaginární část komplexního čísla, znázornění komplexního čísla v algebraickém tvaru v Gaussově rovině, imaginární číslo, reálné číslo a ryze imaginární číslo, početní operace s komplexními čísly v algebraickém tvaru (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování), mocniny imaginární jednotky, číslo komplexně sdružené, číslo opačné, absolutní hodnota komplexního čísla a její znázornění v Gaussově rovině, komplexní jednotka, goniometrický tvar komplexního čísla, argument, převod komplexního čísla z algebraického tvaru na goniometrický tvar a naopak, znázornění komplexního čísla v goniometrickém tvaru v Gaussově rovině, početní operace s komplexními čísly v goniometrickém tvaru (násobení, dělení), Moivreova věta, Binomická rovnice, řešení rovnic v oboru komplexních čísel.
-

příklady:

ALGEBRAICKÝ TVAR, ABSOLUTNÍ HODNOTA

1. Určete, která z následujících komplexních čísel jsou imaginární a která ryze imaginární:

a) $2 - i$	b) i^2	c) $(2 - \sqrt{2})i$	d) -4	e) $3 - i\sqrt{2}$	f) -2^{5i}	g) i
h) 0	i) $-i$	j) $\cos \pi + i \sin \pi$	k) $\cos 2\pi + i \sin 2\pi$	l) 5π	m) $1+i$	

2. V Gaussově rovině zobrazte komplexní čísla: $a = -5 + 2i$, $b = 1 - 4i$, $c = 5 + 3i$, $d = i$, $e = -i$, $f = 1+i$, $g = -2 - 3i$, $h = i^2$.

3. Ke komplexním číslům a až h z příkladu 2 určete čísla komplexně sdružená.

4. Ke komplexním číslům a) až m) z příkladu 1 určete čísla komplexně sdružená.

5. Ke komplexním číslům a až h z příkladu 2 určete čísla opačná.

6. Dané komplexní číslo zapište jako uspořádanou dvojici reálných čísel a znázorněte je v Gaussově rovině:

a) $a = 3 - 3i$	b) $b = -2 + 4i$	c) $c = i - 5$	d) $d = \frac{2+3i}{4}$	e) $e = \frac{5}{2}i + \frac{1}{4}$	f) $f = 2$	g) $g = 2i$
-----------------	------------------	----------------	-------------------------	-------------------------------------	------------	-------------

7. Vypočtěte absolutní hodnotu komplexního čísla a určete, zda je komplexní jednotkou:

a) $a = -4 + 3i$	b) $b = -\frac{5}{12} + \frac{11}{12}i$	c) $c = i$	d) $d = -6$	e) $e = (-2, 0)$	f) $f = 4i$	g) $g = (1, 1)$
------------------	---	------------	-------------	------------------	-------------	-----------------

8. Vypočtěte:

a) $(2 + 3i)^2 - 4(2 - 3i) + 13 =$	b) $(2 + 3i)(1 + i) - (4 + i)(1 - 3i) =$	c) $(1 - 2i)(2 + i)^2 - 3(-3 - 2i) =$
d) $[(1 + 3i) - (2 - i)] \cdot (i - 2)^2 =$	e) $[3(2 + i)^2 - 3i(2 - i)^2] - 2(-4 + i) =$	f) $3(i - 1)(1 + i) - i(3i - 2) =$

9. Určete reálná čísla a, b tak, aby platilo:

a) $(-1 - i) \cdot a - (-2 + 2i) \cdot b = 6 - 3i$	b) $(\sqrt{2} + i\sqrt{3}) \cdot a - (\sqrt{3} + i\sqrt{2}) \cdot b = i^2 - i^5$
c) $(b - 2i)\sqrt{3} + a \cdot (\sqrt{3} - 2i) = i\sqrt{3}$	d) $a(-1 + i)(1 - i) - b(2 - 3i) = 2 - 3i$

- 10*. Dokažte, že sčítání i násobení komplexních čísel je komutativní a asociativní.

11. Vypočtěte:

a) $i^4 + i^{14} + i^{24} + i^{34} + i^{44} =$	b) $i + i^2 + i^3 + i^4 + i^5 + i^6 + i^7 =$	c*) $i + i^2 + i^3 + i^4 + \dots + i^{50} =$
d) $i \cdot i^2 \cdot i^3 \cdot i^4 \cdot i^5 \cdot i^6 =$	e) $i \cdot i^2 \cdot i^3 \cdot \dots \cdot i^{50} =$	f) $1 + i^4 + i^8 + i^{12} + \dots + i^{52} =$

12. Rozhodněte, zda se rovnají komplexní čísla $z_1 = (2 + 3i) \cdot (1 - i)$ a $z_2 = (1 - 5i) \cdot i$.

13. V algebraickém tvaru zapište komplexní číslo:

a) $z = (1 - 2i) \cdot (3 + 2i) + i(-2 - i)$	b) $z = (-2 - 4i) \cdot 5i - 2i$	c) $z = -(3 + 3i) \cdot (-5 - i) - 2 \left[\frac{1}{2} - 2i \left(\frac{2}{3} + 3i \right) \right]$
--	----------------------------------	---

14. Jsou dána komplexní čísla $z_1 = 2 - 3i$, $z_2 = 5 + i$. Zapište v algebraickém tvaru:

a) $z_1 - z_2$	b) $1 - (z_1 + \bar{z}_2)$	c) $z_1 \cdot \bar{z}_2 - \bar{z}_1 \cdot z_2$	d) $\frac{z_1}{z_2}$
----------------	----------------------------	--	----------------------

15. Určete převrácená čísla k číslům $-3 - 2i$, $i - 1$, i .

16. Vypočtěte a zapište v algebraickém tvaru čísla: a) $\frac{2+i}{1+2i} + \frac{3-2i}{2-i} =$ b) $\left(\frac{2}{i} + \frac{6}{1-i} \right) : (1+3i) =$

17*. Dokažte, že platí:

$$a) \overline{z_1 + z_2} = \bar{z}_1 + \bar{z}_2 \quad b) \overline{z_1 - z_2} = \bar{z}_1 - \bar{z}_2 \quad c) \overline{z_1 \cdot z_2} = \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_2 \quad d) \overline{\left(\frac{z_1}{z_2} \right)} = \frac{\bar{z}_1}{\bar{z}_2}$$

18. V algebraickém tvaru zapište čísla:

$$a) \frac{3+5i}{3-7i} \quad b) \frac{-2i}{5+2i} \quad c) \frac{2}{-1+i\sqrt{2}} \quad d) \frac{1-9i}{1+9i} \quad e) \frac{5+3i}{i} \quad f) \frac{4+2i}{2}$$

19. Jsou dána komplexní čísla $z_1 = 3 - i\sqrt{3}$, $z_2 = 2 + i\sqrt{3}$, $z_3 = 1 + 3i$. Vyjádřete v algebraickém tvaru čísla:

$$a) k nim převrácená \quad b) z_1 + z_2 \quad c) z_2 - z_3 \quad d) z_1 z_2 \quad e) z_2 z_3 \quad f) \overline{z_1 z_2}$$

20. Určete, která z následujících komplexních čísel jsou si rovna:

$$z_1 = \frac{1}{2}(-1+5i), \quad z_2 = (2+3i):(1-i), \quad z_3 = (1+i)\left(1+\frac{3}{2}i\right)$$

21. Určete absolutní hodnotu čísel: $z_1 = 3 - i\sqrt{2}$, $z_2 = \frac{2-i}{i}$, $z_3 = \frac{-i}{1+i}$, $z_4 = i \cdot (-1+i)^2$, $z_5 = \frac{2i(3-i)}{1+i}$, $z_6 = i^{53}$

22. Určete vzdálenost obrazů komplexních čísel od počátku a určete zda je dané číslo komplexní jednotkou:

$$a) z = \frac{3+2i}{2-3i} \quad b) z = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2} \quad c) z = \frac{(1+2i)\sqrt{5}}{5i} \quad d) z = \frac{\sqrt{3}}{-1+i} \quad e) z = i \cdot \frac{(\sqrt{2}-1)^2}{3-2\sqrt{2}}$$

23. Vypočítejte a vyjádřete v algebraickém tvaru:

$$a) (1+i)^{-2} \quad b) \left(\frac{1+i}{1-i} \right)^{-1} \quad c) \left(\frac{1-i}{1+i} \right)^{-2} + \left(\frac{1-i}{1+i} \right)^2 \quad d) 1 + \frac{1}{2i} - \frac{5}{i^7} \quad e) \frac{10}{5-4i} + \frac{5-4i}{10} \quad f) \pi - 1 + 2i + \frac{1}{-i}$$

$$g) (-3+2i)^3 \quad h) (-3+2i)^{-3} \quad i) (-1-2i)^3 \quad j) \left(\frac{1}{5} - 10i \right)^3 \quad k) (-2-7i)^2 \quad l) (4+i)^3 \quad m) \left(-\frac{1}{2} + 3i \right)^{-2}$$

24. Je dáno: $a = 4 - 3i$, $b = -2 - 2i$, $c = 3i$, $d = -3i + 2$. Vypočtěte:

$$a) m = a + b + c + d \quad b) n = a - b - c - d \quad c) o = a - b + c - d \quad d) p = \bar{a} + \bar{b} + \bar{c} - \bar{d} \quad e) r = b - \bar{b}$$

25. Je dáno: $a = -8 - i$. Určete početně i graficky:

$$a) r = a + \bar{a} \quad b) s = a - \bar{a} \quad c) t = a + (-a)$$

26. Je dáno: $a = -0,4 + 0,3i$, $b = 4 - 4i$, $c = -6 - 5i$, $d = i$. Určete početně:

$$a) v = \bar{a} - b - \bar{c} - d \quad b) w = -a + \bar{b} + \bar{c} - 2 \cdot d \quad c) z = a - \bar{a} + b - \bar{b} + c^{50} \quad d) u = -a + \bar{b} - c + d$$

27. Je dáno: $a = 3 + 2i$, $b = 5 + 4i$, $c = -2 - 3i$, $d = -6$. Vypočtěte:

$$a) z = a \cdot b \quad b) z = b^2 \quad c) z = c \cdot \bar{c} \quad d) z = i^{52} + 2i^{105} - 3i^{27} + i^{41} \cdot d \quad e) z = (a \cdot d - \bar{b} \cdot c) \cdot (4 - 6i)$$

28. Vypočtěte:

$$a) (3+4i)(3-4i) \quad b) (1-i\sqrt{2})(1+i\sqrt{2}) \quad c) (-8-4i)(-8+4i) \quad d) (8-4i)(-8-4i) \quad e) (\sqrt{5}-4i)(\sqrt{5}+4i)$$

29. Vypočtěte:

$$a) 3 \cdot (4-5i) \quad b) (5-2i)(-3i) \quad c) (-1-i)(2+i) \quad d) (-8+5i) \cdot \left(-\frac{1}{2} \right) \quad e) 4i - 2i \left(2i - 6 \cdot \frac{2}{i} \right)$$

30. Vypočtěte:

$$a) -7i^7 + 12i^{12} - 4i^{86} \quad b) 7i^{25} + 3i^{60} - 2i^{259} \quad c) \frac{1}{2}i^2 + \frac{1}{3}i^{30} - \frac{5}{6}i^{150} - \frac{1}{2}i^{33} + i \quad d) \frac{3}{4}i^{98} + \frac{7}{2}i^{51} - \frac{5}{4}i^{15}$$

31. Vypočtěte:

$$a) \frac{-3+2i}{6+5i} \quad b) \frac{5i-2}{2+i} \quad c) \frac{3i}{3+i} \quad d) \frac{6-2i}{-4-i} \quad e) \frac{4+i}{4-i} \quad f) \frac{1-3i}{2i} \quad g) \frac{-4-3i}{-6i}$$

32. Určete absolutní hodnotu komplexních čísel z příkladu 31.

33. Určete reálná čísla x, y , pro která platí:

$$a) \frac{4}{3}x + \frac{1}{2}yi = 4 - 7i \quad b) \frac{2+3i^{29}}{1-2i^{67}} = \frac{3}{2}x + \frac{2}{3}yi \quad c) 6x - \frac{yi}{2} = 2 + i \quad d) 5x - 3i = 1 + \frac{3yi}{5}$$

$$e) \frac{2}{5}x + i = -\frac{7}{5}yi \quad f) x - 3yi = (-4+i)^2 \quad g) \frac{7-5i}{-2-4i} = 0,5x - 0,2yi$$

$$h) \frac{-4i}{i^8 - 3i^{233}} = -\frac{4}{3}x - \frac{1}{2}yi \quad i) (2 + 3i^5)x + (1 - i^{29})y = -10 + 5i$$

34. Vypočtěte absolutní hodnotu komplexního čísla a určete, zda je dané komplexní číslo komplexní jednotka:

$$a) a = \frac{21+3i}{21-3i} \quad b) b = \frac{-5-i\sqrt{3}}{5+i\sqrt{3}} \quad c) c = \frac{-2\sqrt{8}+0,5i}{-2\sqrt{8}-0,5i} \quad d) d = \frac{-15+2i}{15+2i}$$

35. Vypočtěte:

$$a) \left| \frac{2-4i}{-1+3i} \right| \quad b) |(8-3i)(2-i)+3i-6| \quad c) \frac{6-4i}{6+4i} - \frac{6+5i}{6-5i} \quad d) \left| \frac{i\sqrt{5}}{2-i} \right| \quad e) \left| \frac{2+i}{2-i} : [(3+i)(3-i)]^{-1} \right|$$

$$f) [-3i^{11} - 6(i^{66} + i^5) + 5i^{100} + 3i](6-5i) \quad g) \frac{6-2i}{1+i} - \left(\frac{2-3i}{2i} \right)^{-1} \quad h) \left| \frac{3(2+2i\sqrt{3})}{3(-1-i\sqrt{3})} \right| - \left(\frac{1}{2} + i \right) \left(i - \frac{1}{2} \right) - 7i^{12}$$

36*. Vypočtěte a k výsledku určete číslo komplexně sdružené:

$$a) i^{96} \cdot \frac{1}{2}(2-i\sqrt{12})^2 - (1+i\sqrt{3})^3 \quad b) \frac{\frac{1}{1+\frac{4+i}{4-i}} - 2i^{93}}{1} \quad c) \left(\frac{6-2i}{1+i} \right)^{-1} - \left(\frac{3-i}{2} \right)^{-2}$$

37. Najděte reálná čísla x, y , která vyhovují rovnici: $(1+2i)x + (3-5i)y = 1-3i$

38. Nalezněte reálnou a imaginární část komplexního čísla: a) $z = \frac{-5+3i}{9-i}$ b) $z = \frac{2+i^{13}}{1-i^5}$ c) $1+|i|+|-i|-|2i|$

39. Za jakých podmínek je součet dvou komplexních čísel $z_1 = a_1 + b_1i$ a $z_2 = a_2 + b_2i$ číslo:

- a) reálné   b) imaginární   c) ryze imaginární

40. Za jakých podmínek je druhá mocnina komplexního čísla $z = a + bi$ číslem ryze imaginárním.

41. Určete komplexně sdružené číslo ke komplexnímu číslu:

$$a) z = \frac{4+3i}{6+5i} \quad b) z = \frac{65}{4-7i} \quad c) z = (2\sqrt{6}+5i)(2\sqrt{6}-5i) \quad d) z = 5i + (-1+4i) + (9-i) + (1-i)^2$$

42. Určete imaginární část komplexního čísla $z = \left(\frac{2+i}{3-i} \right)^2$. Je toto číslo ryze imaginární?

43. Jsou dána komplexní čísla: $z_1 = 3-4i$, $z_2 = \sqrt{2}+i\sqrt{3}$, $z_3 = \frac{3}{5}-\frac{4}{5}i$, $z_4 = \frac{1}{2}-i$. Jsou některá z nich komplexními jednotkami?

44. Stanovte reálná čísla x tak, aby následující čísla byla komplexními jednotkami.

$$a) 4x + 3xi \quad b) x + xi \quad c) \frac{2}{3} - xi$$

45. Vypočítejte reálná čísla x, y tak, aby platilo:

$$a) 4x(2+i) + y(1-4i) + 7 = x(3+i) - 6y(-1+2i) + 9i \quad b) (4-i)^4 = x - 4yi + 2$$

$$c) (2+i)^2(-1+i) = x - 2yi \quad d) \frac{(1-i)^3 - 1}{(1+i)^3 + 1} = x - 4yi - 1$$

46. Vypočítejte:

$$a) (2+i+3i^2 - i^3 - i^4 + 5i^5) \cdot (i - i^2 + 3i^3 - 5i^4) \quad b) (2 - i^2) \cdot (1 + i^3) \cdot (3 + 4i^5) - (2 + i^2 \cdot \sqrt{2}) \cdot (2 - i^2 \cdot \sqrt{2})(3 - 2i^6)$$

47. Najděte číslo komplexně sdružené k číslu $z = 2i - 3i(1+2i)^2 - 4(2-4i)$

48. Určete absolutní hodnotu komplexního čísla: $z = \left(\frac{1-i}{1+i} \right)^3 - \left(\frac{1+i}{1-i} \right)^2$

49. Vypočtěte: a) $i^6 - i^8 + \frac{i^5}{2i^4 + i^3}$ b) $\frac{i^5 - 1}{i^{10} - 1}$ c) $\frac{(1-i)^2(\sqrt{3}+i)}{1-i\sqrt{3}}$ d) $\frac{15-5i}{1+2i} - \frac{1-3i}{i} + (3+i)(-1+2i)$

50. Vypočtěte:

$$a) a = (-2 + 3i)^2 \cdot i^5 + \frac{13 - 26i}{3 + 2i} - (1 - i)(1 + i)$$

$$b) b = \frac{20 - 3i}{1 - 3i} - i^3(2 - i) + (-3 + 2i)^2$$

$$c) c = (3 + 2i) - (-1 + 3i)^2 + \frac{26 + 13i}{2 + 3i}$$

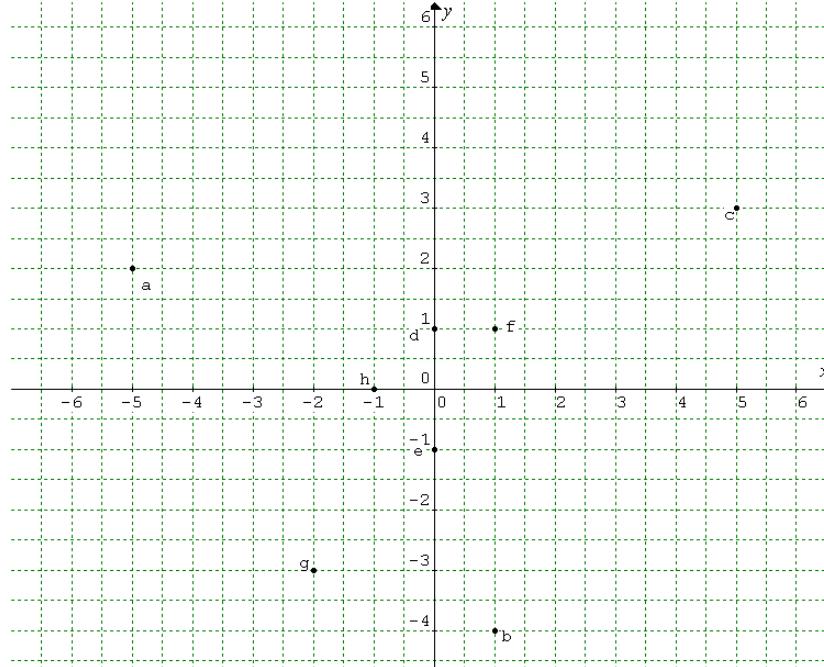
$$d) d = (-3 + 2i) \cdot i^3 - \frac{10 - 2i}{-3 + i} + (-1 - 1)^2$$

Řešení:

1. imaginární: a) c) e) f) g) i) m); ryze imaginární: c) f) g) i); platí: $i^2 = -1$; $-2^{-5}i = -\frac{1}{2^5}i$; $\cos\pi + i\sin\pi = -1$;

$\cos 2\pi + i\sin 2\pi = 1$ 2. viz. graf č.1 3. $\bar{a} = -5 - 2i$, $\bar{b} = 1 + 4i$, $\bar{c} = 5 - 3i$, $\bar{d} = -i$, $\bar{e} = i$, $\bar{f} = 1 - i$, $\bar{g} = -2 + 3i$, $\bar{h} = -1$

graf č.1

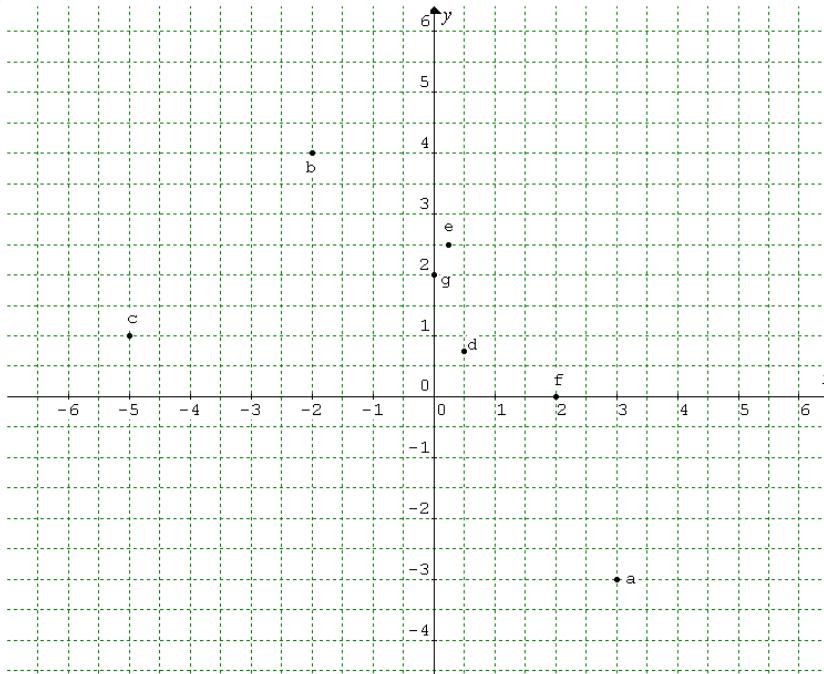

4. a) $2 + i$ b) -1 c) $(\sqrt{2} - 2) \cdot i$ d) -4 e) $3 + i\sqrt{2}$ f) $2^{-5}i$ g) $-i$ h) 0 i) i j) -1 k) 1 l) 5π m) $1 - i$ 5. $-a = 5 - 2i$,

$-b = -1 + 4i$, $-c = -5 - 3i$, $-d = -i$, $-e = i$, $-f = -1 - i$, $-g = 2 + 3i$, $-h = 1$ 6. a) $a = [3, -3]$, b) $b = [-2, 4]$ c) $c = [-5, 1]$

d) $d = \left[\frac{1}{2}, \frac{3}{4} \right]$ e) $e = \left[\frac{1}{4}, \frac{5}{2} \right]$ f) $f = [2, 0]$ g) $g = [0, 2]$ viz. graf č.2

graf č.2

7. a) 5 b) $\frac{\sqrt{146}}{12}$ c) 1 d) 6 e) 2 f) 4 g) $\sqrt{2}$ komplexní jednotkou je pouze číslo i. 8. a) $24i$ b) $-8 + 16i$ c) $20 + 4i$

d) $13 + 16i$ e) $5+i$ f) $-3 + 2i$ 9. a) $a = -\frac{3}{2}$, $b = \frac{9}{4}$ b) $a = \sqrt{2} - \sqrt{3}$, $b = \sqrt{3} - \sqrt{2}$ c) $a = -\frac{3}{2} \cdot \sqrt{3}$, $b = \frac{3}{2} \cdot \sqrt{3}$

d) $a = -3$, $b = 1$ 10. komutativnost komplexních čísel znamená: $z_1 + z_2 = z_2 + z_1$, $z_1 \cdot z_2 = z_2 \cdot z_1$, asociativnost komplexních čísel znamená: $z_1 + (z_2 + z_3) = (z_1 + z_2) + z_3$, $z_1 \cdot (z_2 \cdot z_3) = (z_1 \cdot z_2) \cdot z_3$. Důkazy provedeme dosazením komplexních čísel $z_1 = a + bi$, $z_2 = c + di$ do všech rovností. Poté dokážeme, že komplexní čísla na pravé i levé straně rovnice se rovnají (tj. musí se rovnat jejich imaginární i jejich reálné složky). 11. a) 1 b) -1 c) $i - 1$ d) i e) $-i$ f) 14

12. ano, $z_1 = z_2$ 13. a) $z = 8 - 6i$ b) $z = 20 - 12i$ c) $z = -1 + \frac{62}{3}i$ 14. a) $-3 - 4i$ b) $-6 + 4i$ c) $-34i$ d) $\frac{7}{26} - \frac{17}{26}i$

15. $\frac{1}{-3-2i} = -\frac{3}{13} + \frac{2}{13}i$, $\frac{1}{i-1} = -\frac{1}{2} - \frac{1}{2}i$, $\frac{1}{i} = -i$ 16. a) $-\frac{4}{5} - \frac{2}{5}i$ b) $0,6 - 0,8i$ 17. Důkazy provedeme dosazením komplexních čísel $z_1 = a + bi$, $z_2 = c + di$ do všech rovností, poté dokážeme, že komplexní čísla na pravé i levé straně

rovnice se rovnají (tj. musí se rovnat jejich imaginární i jejich reálné složky). 18. a) $-\frac{13}{29} + \frac{18}{29}i$ b) $-\frac{4}{29} - \frac{10}{29}i$

c) $-\frac{2}{3} - \frac{2\sqrt{2}}{3}i$ d) $-\frac{40}{41} - \frac{9}{41}i$ e) $3 - 5i$ f) $2 + i$ (jedná se zde o běžné dělení reálným číslem) 19. a) $\frac{1}{3-i\sqrt{3}} = \frac{1}{4} + \frac{\sqrt{3}}{12}i$,

$$\frac{1}{2+i\sqrt{3}} = \frac{2}{7} - \frac{\sqrt{3}}{7}i, \quad \frac{1}{1+3i} = 0,1 - 0,3i$$

b) 5 c) $1 + (\sqrt{3} - 3) \cdot i$ d) $9 + i\sqrt{3}$ e) $2 - 3\sqrt{3} + (6 + \sqrt{3}) \cdot i$ f) $9 - i\sqrt{3}$

20. $z_1 = z_2 = z_3$ 21. $|z_1| = \sqrt{11}$, $|z_2| = \sqrt{3}$, $|z_3| = \frac{\sqrt{2}}{2}$, $|z_4| = 2$, $|z_5| = 2\sqrt{5}$, $|z_6| = 1$ 22. absolutní hodnota všech čísel a) až

e) je rovna 1, všechna uvedená komplexní čísla jsou komplexními jednotkami. 23. a) $-0,5i$ b) $-i$ c) $-2i$ d) $1 - 5,5i$

e) $\frac{141}{82} + \frac{118}{205}i$ f) $\pi - 1 + 3i$ g) $9 + 46i$ h) $\frac{9}{2197} - \frac{46}{2197}i$ i) $11 + 2i$ j) $-59,992 + 998,8i$ k) $-45 + 28i$ l) $52 + 47i$

m) $-8,75 - 3i$ 24. a) $m = 4 - 5i$ b) $n = 4 - i$ c) $o = 4 + 5i$ d) $p = -i$ e) $z = -4i$ 25. a) $r = -16$ b) $s = -2i$ c) $t = 0$

26. a) $v = 1,6 - 2,3i$ b) $w = -1,6 + 6,7i$ c) $z = -1 - 7,4i$ d) $u = 10,4 + 9,7i$ 27. a) $7 + 22i$ b) $9 + 40i$ c) 13 d) $1 - i$
e) $-14 - 44i$ 28. a) 25 b) 3 c) 80 d) -80 e) 21 29. a) $12 - 15i$ b) $-6 - 15i$ c) $-1 - 3i$ d) $4 - 2,5i$ e) $28 + 4i$

30. a) $16 + 7i$ b) $3 + 9i$ c) $0,5i$ d) $-0,75 - 2,25i$ 31. a) $-\frac{8}{61} + \frac{27}{61}i$ b) $0,2 + 2,4i$ c) $0,3 + 0,9i$ d) $-\frac{22}{17} + \frac{14}{17}i$

e) $\frac{15}{17} + \frac{8}{17}i$ f) $-1,5 - 0,5i$ g) $0,5 - \frac{2}{3}i$ 32. a) $\sqrt{\frac{13}{61}}$ b) $\sqrt{\frac{29}{5}}$ c) $\frac{3\sqrt{10}}{10}$ d) $\sqrt{\frac{40}{17}}$ e) 1 f) $\frac{\sqrt{10}}{2}$ g) $\frac{5}{6}$ 33. a) $x = 3$, $y = -14$

b) $x = \frac{16}{15}$, $y = -\frac{3}{10}$ c) $x = \frac{1}{3}$, $y = -2$ d) $x = \frac{1}{5}$, $y = -5$ e) $x = 0$, $y = -\frac{5}{7}$ f) $x = 15$, $y = -\frac{8}{3}$ g) $x = 0,6$; $y = -9,5$

h) $x = -0,9$; $y = 0,8$ i) $x = -1$, $y = -8$ 34. absolutní hodnota všech čísel a) až d) je rovna 1, všechna uvedená komplexní

čísla jsou komplexními jednotkami. 35. a) $\sqrt{2}$ b) $\sqrt{170}$ c) $\frac{162}{793} - \frac{1512}{793}i$ d) 3 e) 10 f) $66 - 55i$ g) $\frac{32}{13} - \frac{56}{13}i$ h) $12,25$

36. a) $-14 - 4i\sqrt{3}$, č. komplexně sdružené: $-14 + 4i\sqrt{3}$ b) $0,3 - 0,9i$; č. komplexně sdružené: $0,3 + 0,9i$

c) $-0,22 - 0,04i$; č. komplexně sdružené číslo: $-0,22 + 0,04i$ 37. $x = -\frac{4}{11}$, $y = \frac{5}{11}$ 38. a) reálná část (a) = $-\frac{24}{41}$,

imaginární část (b) = $\frac{11}{41}i$ b) $a = 0,5$; $b = 1,5$ c) $a = 1$, $b = 0$ 39. a) $b_1 = b_2$ b) $b_1 \neq -b_2$ c) $a_1 = -a_2$, $b_1 \neq -b_2$

40. $a = \pm b$, $a \neq 0$, $b \neq 0$ 41. a) $\frac{39}{61} + \frac{2}{61}i$ b) $4 - 7i$ c) 49 d) $8 - 6i$ 42. imaginární část: $0,5$; číslo je ryze imaginární

43. $|z_1| = 5$, $|z_2| = \sqrt{5}$, $|z_3| = 1$, $|z_4| = \frac{\sqrt{5}}{2}$, komplexní jednotkou je číslo z_3 44. a) $x = \pm 0,2$ b) $x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$ c) nemá řešení

45. a) $x = -0,2$; $y = 1,2$ b) $x = 158^\circ$, $y = 60^\circ$ c) $x = -7^\circ$, $y = 0,5^\circ$ d) $x = 0,8^\circ$; $y = -0,4^\circ$ 46. a) $22 - 24i$ b) $11 + 3i$

47. $4 - 27i$ 48. $z = 1+i$, $|z| = \sqrt{2}$ 49. a) $-2,2 + 0,4i$ b) $0,5 - 0,5i$ c) 2 d) $-1 - i$ 50. a) $a = 9 - 13i$ b) $b = -8,9 - 4,3i$ c) $c = 18 + 4i$ d) $d = 9,2 + 3,4i$

GONIOMETRICKÝ TVAR KOMPLEXNÍCH ČÍSEL

1. Zobrazte v Gaussově rovině komplexní čísla:

$$\begin{array}{lll} \text{a)} a = 3 \cdot \left(\cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} \right) & \text{b)} b = -2 \cdot (\cos \pi + i \sin \pi) & \text{c)} c = 4 \cdot \left(\cos \frac{3}{2}\pi + i \sin \frac{3}{2}\pi \right) \\ \text{d)} d = \sqrt{3} \cdot \left(\cos \frac{4}{3}\pi + i \sin \frac{4}{3}\pi \right) & \text{e)} e = \cos 2\pi + i \sin 2\pi & \text{f)} f = 2\sqrt{3} \cdot \left(\cos \frac{5}{6}\pi + i \sin \frac{5}{6}\pi \right) \end{array}$$

2. Převeďte daná komplexní čísla na goniometrický tvar:

$$\begin{array}{llllllll} \text{a)} a = 2 + i & \text{b)} b = i & \text{c)} c = -i & \text{d)} d = 1+i & \text{e)} e = -1+i & \text{f)} f = 3 - 2i & \text{g)} g = \frac{1}{2} + 4i \\ \text{h)} h = \cos \pi + i \sin \frac{\pi}{2} & & \text{i)} z = 2 \cdot \left(\cos \frac{9}{2}\pi - i \sin \frac{3}{4}\pi \right) & & \text{j)} j = \frac{3+4i}{5} & & \text{k)} k = \frac{-7-5i}{4} & \text{l)} l = -4i \end{array}$$

3. Převeďte daná komplexní čísla na goniometrický tvar:

$$\begin{array}{llllll} \text{a)} z = 3 + 3i & \text{b)} z = \frac{2-i}{1+2i} & \text{c)} z = \frac{i^{14}-1}{i^9+1} & \text{d)} z = \frac{(2-3i)^2}{-4+i} & \text{e)} z = \frac{-2}{1+i} & \text{f)} z = -1 + i\sqrt{2} & \text{g)} z = 1 + i\sqrt{3} \\ \text{h)} z = \sqrt{2} & & \text{i)} z = (2-\pi)i & \text{j)} z = \pi + 3 & \text{k)} z = -i\sqrt{3} & \text{l)} z = (3-3i)(1+i) & \text{m)} z = (-2+i)^2 \end{array}$$

4. V Gaussově rovině znázorněte daná komplexní čísla pomocí jejich argumentu a vzdálenosti od počátku:

$$\begin{array}{llll} \text{a)} z_1 = 2 \cdot \left(\cos \frac{5}{3}\pi + i \sin \frac{5}{3}\pi \right) & \text{b)} z_2 = 3 \cdot \left(\cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi \right) & \text{c)} z_3 = 5 \cdot \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right) \\ \text{d)} z_4 = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} & \text{e)} z_5 = \cos \frac{7}{4}\pi + i \sin \frac{7}{4}\pi & \text{f)} z_6 = \frac{1}{2} \cdot (\cos 0 + i \sin 0) \end{array}$$

5. V goniometrickém tvaru vyjádřete čísla:

$$\text{a)} 1 + \cos \frac{1}{4}\pi + i \sin \frac{1}{4}\pi \quad \text{b*) } 1 + \cos \alpha + i \sin \alpha \quad \text{c)} \sin \frac{5\pi}{4} + i \cos \frac{5\pi}{4} \quad \text{d*) } \sin \alpha + i \cos \alpha$$

6. V algebraickém tvaru vyjádřete čísla:

$$\begin{array}{llll} \text{a)} 2 \cdot \left(\cos \frac{5}{4}\pi + i \sin \frac{5}{4}\pi \right) & \text{b)} \frac{1}{3} \cdot (\cos 240^\circ + i \sin 240^\circ) & \text{c)} 0,4 \cdot (\cos 240^\circ + i \sin 240^\circ) \\ \text{d)} \cos \left(-\frac{7}{3}\pi \right) + i \sin \left(-\frac{7}{3}\pi \right) & \text{e)} \sqrt{2} \cdot (\cos 90^\circ + i \sin 90^\circ) & \text{f)} \frac{1+3\sqrt{3}}{5} \cdot \left(\cos \frac{12}{3}\pi + i \sin \frac{12}{3}\pi \right) \end{array}$$

7. Zapište komplexní čísla v goniometrickém tvaru:

$$\text{a)} a = -\frac{\sqrt{2}}{6} - \frac{\sqrt{2}}{6}i \quad \text{b)} b = 6 - 6i\sqrt{2} \quad \text{c)} c = 0,8 - 0,8 \cdot i\sqrt{2} \quad \text{d)} d = 4 - 5i \quad \text{e)} e = \frac{\sqrt{3}}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$$

8. Určete všechny amplitudy komplexního čísla:

$$\text{a)} z = \frac{5+5i}{5-5i} \quad \text{b)} z = 1 - i\sqrt{3} \quad \text{c)} z = \frac{i+2}{i-3} + \frac{i-1}{1+i} \quad \text{d)} d = 4(i-2)^2 + 3 \quad \text{e)} e = \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i \quad \text{f)} f = i\sqrt{3}$$

9. Dané číslo z vyjádřete v goniometrickém tvaru:

$$\text{a)} z = \sqrt{2} + i\sqrt{2} \quad \text{b)} z = \frac{\sqrt{2+\sqrt{2}}}{2} + \frac{\sqrt{2+\sqrt{2}}}{2}i \quad \text{c)} z = \frac{2-3i}{3-2i} \quad \text{d)} z = (\sqrt{6} + \sqrt{2}) + (\sqrt{6} - \sqrt{2})i$$

$$\begin{aligned} \text{e) } z &= \left(i + \frac{1}{1+i} \right)^{-1} - \left(\frac{1}{1-i} - i \right)^{-1} & \text{f) } z &= (-1+i\sqrt{3})^3 - \frac{-4+6i}{2-3i} & \text{g) } z &= \left[(-1-3i) - \left(-2 + \frac{i}{2} \right) \right] \cdot [(2-i) - (1-2i)] \\ \text{h) } z &= \frac{8i - 7i^2 + 6i^3 - 5i^4 + 4i^5 - 3i^6 + 2i^7 - i^8}{12i^{15}} & \text{i) } z &= \frac{(1-3i+3i^2-i^3)-(9+6i+i^2)-(4-i^2)}{2+5i-12i^2} \end{aligned}$$

10. Jsou dána komplexní čísla z_1 a z_2 . Vypočítejte bez převodu na algebraický tvar $z_1 \cdot z_2$ a $\frac{z_1}{z_2}$ a výsledek vyjádřete v goniometrickém i v algebraickém tvaru:

$$\text{a) } z_1 = \sqrt{2} \left(\cos \frac{5}{4}\pi + i \sin \frac{5}{4}\pi \right), z_2 = 2\sqrt{2}(\cos \pi + i \sin \pi) \quad \text{b) } z_1 = 8 \left(\cos \frac{\pi}{8} + i \sin \frac{\pi}{8} \right), z_2 = 4 \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right)$$

$$\text{c) } z_1 = \frac{1}{2} \left(\cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi \right), z_2 = \frac{\sin \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}}{\cos \frac{\pi}{4} + i \cos \frac{\pi}{4}} \quad \text{d) } z_1 = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2}, z_2 = 2 \left(\cos \frac{\pi}{5} + i \sin \frac{\pi}{5} \right)$$

$$\text{e) } z_1 = 7(\cos 150^\circ 12' + i \sin 150^\circ 12') \quad z_2 = 14(\cos 29^\circ 48' + i \sin 29^\circ 48')$$

$$\text{f) } z_1 = \cos 945^\circ + i \sin 945^\circ \quad z_2 = \cos 675^\circ + i \sin 675^\circ$$

$$\text{g) } z_1 = 7 \left(\cos \frac{3}{2}\pi + i \sin \frac{3}{2}\pi \right) \quad z_2 = \frac{1}{2}(\cos 330^\circ + i \sin 330^\circ)$$

$$\text{h) } z_1 = 8 \left(\cos \frac{17}{6}\pi + i \sin \frac{17}{6}\pi \right) \quad z_2 = 2(\cos 1320^\circ + i \sin 1320^\circ)$$

$$\text{i) } z_1 = \frac{3}{5}(\cos 210^\circ + i \sin 210^\circ) \quad z_2 = 6(\cos 60^\circ + i \sin 60^\circ)$$

11. Vypočítejte bez převádění na algebraický tvar:

$$\begin{array}{lll} \text{a) } z = \frac{1}{2\sqrt{2} \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i \sin \frac{3}{4}\pi \right)} & \text{b) } z = \frac{2-2i}{\frac{1}{\sqrt{3}}(\cos 50^\circ + i \sin 50^\circ)} & \text{c) } z = \frac{i}{\cos \left(-\frac{\pi}{3} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{3} \right)} \\ \text{d) } z = \frac{\cos \frac{5}{6}\pi + i \sin \frac{5}{6}\pi}{-2i} & \text{e) } z = \left(\cos \frac{7}{3}\pi + i \sin \frac{7}{3}\pi \right) \cdot \left(\cos \left(-\frac{2}{3}\pi \right) + i \sin \left(-\frac{2}{3}\pi \right) \right) & \end{array}$$

12. V goniometrickém tvaru zapište komplexní čísla:

$$\begin{array}{lll} \text{a) } z = 3 & \text{b) } z = \frac{i}{\sin \alpha + i \cos \alpha} & \text{c) } z = \frac{\cos \frac{7}{6}\pi + i \sin \frac{7}{6}\pi}{\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}} & \text{d) } z = \frac{\cos \frac{5}{6}\pi + i \sin \frac{5}{6}\pi}{1-i} \cdot \frac{1+i}{\cos \frac{7}{6}\pi + i \sin \frac{7}{6}\pi} \\ \text{e) } z = 2i \sin \frac{3}{4}\pi \cdot \left(\cos \frac{7}{3}\pi + i \sin \frac{7}{3}\pi \right) \cdot (\cos(-120^\circ) + i \sin(-120^\circ)) & & & \text{f) } z = \left(\cos \frac{2}{5}\pi + i \sin \frac{2}{5}\pi \right) \cdot i \end{array}$$

13. V goniometrickém tvaru zapište komplexní čísla:

$$\text{a) } z = \frac{(2+i)^2}{1-i} \cdot i \quad \text{b) } z = (1-i)^2 - (1+i)^2 \quad \text{c) } z = \frac{3+4i}{2-3i} - [(1-3i) \cdot (2-i)^2]^2 \quad \text{d) } z = \cos^2 \frac{\pi}{4} + i \sin^2 \frac{\pi}{4}$$

14. Určete argument α tak, aby platila rovnost:

$$\begin{array}{ll} \text{a) } \left(\cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi \right) \cdot (\cos \alpha + i \sin \alpha) = i & \text{b) } \left(\cos \frac{7}{4}\pi + i \sin \frac{7}{4}\pi \right) \cdot (\cos \alpha + i \sin \alpha) = -1 \\ \text{c) } \frac{\cos \frac{7}{6}\pi + i \sin \frac{7}{6}\pi}{\cos \alpha + i \sin \alpha} = 1 & \text{d) } \frac{\cos \frac{\pi}{8} + i \sin \frac{\pi}{8}}{\cos \alpha + i \sin \alpha} = -i \end{array}$$

15. Vypočítejte $\left(\sqrt{\frac{1}{2}z + z^2} \right) \cdot \left(\sqrt{\frac{1}{2}z - z^2} \right)$, je-li $z = \cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}$ (využijte vzorec $a^2 - b^2$).

16. Pomocí Moivreovy věty vypočtěte mocninu daného čísla z a výsledek zapište v algebraickém tvaru:

a) $z^5, z = 1+i$ b) $z^4, z = 2 + i\sqrt{2}$ c) $z^{10}, z = -\frac{1}{2} + \frac{1}{2}i$ d) $z^8, z = \cos 315^\circ + i\sin 315^\circ$

e) $z^9, z = \sqrt{\frac{3}{36}} + \frac{1}{6}i$ f) $z^{20}, z = 4(\cos 210^\circ + i\sin 210^\circ)$ g) $z^{13}, z = i$ h) $z^6, z = -2 - 2i$

17. Vypočítejte a výsledek vyjádřete v algebraickém tvaru:

a) $\left(\cos \frac{\pi}{6} + i\sin \frac{\pi}{6}\right)^{-4}$ b) $3\left(\cos \frac{\pi}{5} + i\sin \frac{\pi}{5}\right)^{10}$ c) $4\left(\cos \frac{\pi}{8} + i\sin \frac{\pi}{8}\right)^4$ d) $\left(\cos \frac{1}{10}\pi + i\sin \frac{1}{10}\pi\right)^{20}$

e) $\left[-\left(\cos \frac{5}{4}\pi + i\sin \frac{5}{4}\pi\right)\right]^3$ f) $[2(\cos 390^\circ + i\sin 390^\circ)]^9$ g) $\left[\frac{1}{2}\left(\cos\left(-\frac{5}{4}\pi\right) + i\sin\left(-\frac{5}{4}\pi\right)\right)\right]^5$

18. Vypočítejte pomocí Moivreovy věty:

a) $(\sqrt{2} - i)^8$ b) $\left(\frac{1-i}{i+1}\right)^{24}$ c) $(-1+i)^{66} - i(1+i)^{80}$ d) $\left(1 + \cos \frac{\pi}{3} + i\sin \frac{\pi}{3}\right)^{12}$ e) $(1 - i\sqrt{3})^{-8}$

f) $\left(\frac{2+2i}{1-i}\right)^{-6}$ g) $(\cos 30^\circ + i\sin 30^\circ)^{-31}$ h) $(1+i)^2$ i) $(1+i)^8$ j) $(1-i)^{17}$ k) $(2+2i)^{-15}$

19. Vypočítejte pomocí Moivreovy věty:

a) $\left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^{60} + \left(\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^{30}$ b) $\left(\frac{1}{2}i + \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^{60} + \left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i\right)^{30}$ c) $(1 + i\sqrt{3})^6 : (1 - i\sqrt{2})^{18}$

20. Určete argument komplexního čísla z^{11} , je-li: a) $z = 1 + 2i$ b) $z = \frac{2+i^{13}}{1-i^5}$ c) $z = 1 + i\sqrt{3}$ d) $z = -1 + i$

21. Určete reálnou a imaginární část komplexního čísla z^5 , je-li: a) $z = 3 + 3i$ b) $z = -1 - i$ c) $z = 4\sqrt{3} + 4i$

22. Vypočítejte všechna komplexní čísla $z = a + bi$ (kde a je reálná a b imaginární část komplexního čísla z), pro která platí: a) $|z| = 1$, $\sqrt{3} \cdot |a| = |b|$ b) $|z| = 2$, $|a| = |b|$. Vyjádřete je v goniometrickém tvaru.

23. Určete reálnou a imaginární část komplexního čísla:

a) $(2+2i)^{30}$ b) $(-1+i)^{34}$ c) $(\sqrt{3}-i)^{30}$ d) $(1-i\sqrt{3})^{27}$ e) $(1-i)^{32}$

24. Je dáno komplexní číslo: $a = -\frac{i-1}{2} - \frac{i}{i-1} \cdot i - 1$. Pomocí Moivreovy věty vypočtěte a^5 .

25. Určete komplexně sdružené číslo ke komplexnímu číslu $z = (1+i)^7$

26. Jsou dána komplexní čísla $u = 2\left(\cos \frac{\pi}{6} + i\sin \frac{\pi}{6}\right)$, $v = \sqrt{3}\left(\cos \frac{3}{4}\pi + i\sin \frac{3}{4}\pi\right)$. Vypočtěte: $u \cdot v$, u^3 , v^8 , $\frac{u}{v}$, $\frac{v}{u}$

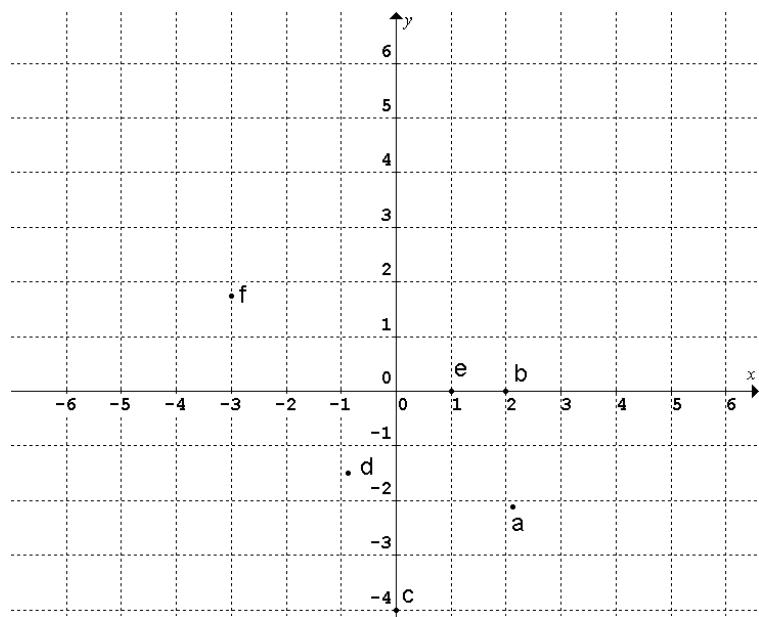
27. Jsou dána komplexní čísla $u = 2 + i$, $w = -2i$, $v = 2\left(\cos \frac{\pi}{3} + i\sin \frac{\pi}{3}\right)$. Pro výpočet užijte algebraický tvar komplexního čísla: a) $u \cdot w + \bar{v}$ b) $u + v + w$ c) $\frac{u}{v}$ d) $u \cdot w^3$ e) $(uw)^2 - \bar{w}u$ f) $\frac{u}{2w} + \frac{v}{w}$ g) $u^3 + v \cdot w$

28. Jsou dána komplexní čísla $z = \sqrt{2}\left(\cos \frac{\pi}{4} + i\sin \frac{\pi}{4}\right)$, $s = 1 + i\sqrt{3}$. Vypočtěte v goniometrickém tvaru:

a) zs b) $\frac{z}{s}$ c) z^3 d) s^4 e) $\frac{z^2}{s^3}$ f) $\frac{2s}{z}$

Řešení:

1. a) $a = \frac{3}{2}\sqrt{2} - i\frac{3}{2}\sqrt{2}$ b) $b = 2$ c) $c = -4i$ d) $d = -\frac{\sqrt{3}}{2} - i\frac{3}{2}$ e) $e = 1$ f) $f = -3 + i\sqrt{3}$

2. a) $a = \sqrt{5}(\cos 26^\circ 34' + i\sin 26^\circ 34')$ b) $b = \cos \frac{\pi}{2} + i\sin \frac{\pi}{2}$ c) $c = \cos \frac{3}{2}\pi + i\sin \frac{3}{2}\pi$ d) $d = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i\sin \frac{\pi}{4} \right)$

e) $e = \sqrt{2} \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i\sin \frac{3}{4}\pi \right)$ f) $f = \sqrt{13}(\cos 326^\circ 19' + i\sin 326^\circ 19')$ g) $g = \frac{\sqrt{65}}{2}(\cos 82^\circ 52' + i\sin 82^\circ 52')$

h) $h = \sqrt{2} \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i\sin \frac{3}{4}\pi \right)$ i) $z = \sqrt{2} \left(\cos \frac{3}{2}\pi + i\sin \frac{3}{2}\pi \right)$ j) $j = \cos 53^\circ 08' + i\sin 53^\circ 08'$

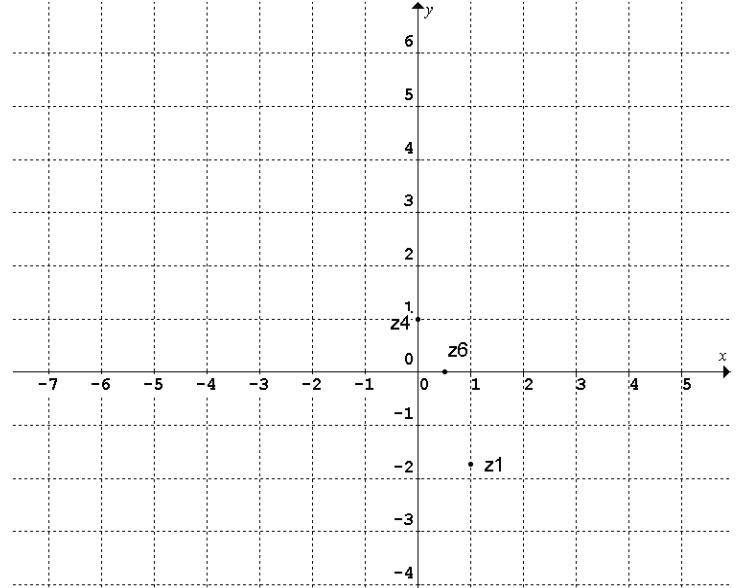
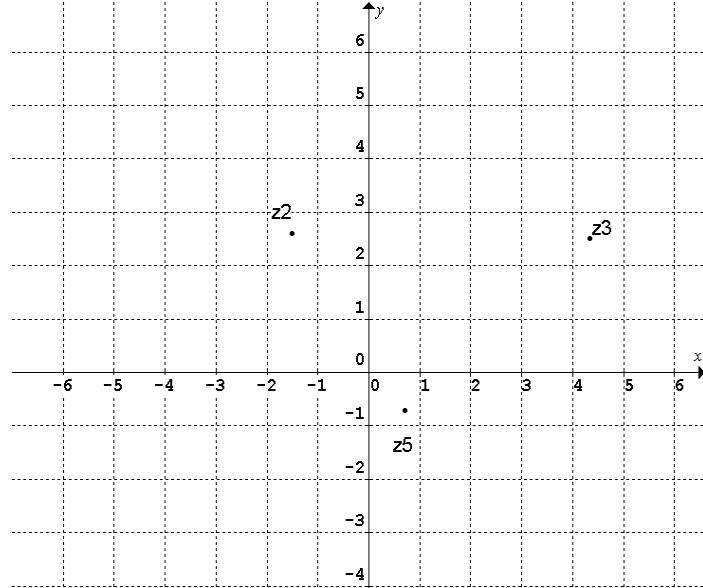
k) $k = \frac{\sqrt{74}}{4}(\cos 215^\circ 32' + i\sin 215^\circ 32')$ l) $l = 4 \left(\cos \frac{3}{2}\pi + i\sin \frac{3}{2}\pi \right)$ 3. a) $z = 3\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i\sin \frac{\pi}{4} \right)$

b) $z = \cos \frac{3}{2}\pi + i\sin \frac{3}{2}\pi$ c) $z = \sqrt{2} \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i\sin \frac{3}{4}\pi \right)$ d) $z = \frac{13}{17} \cdot \sqrt{17}(\cos 81^\circ 25' + i\sin 81^\circ 25')$

e) $z = \sqrt{2} \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i\sin \frac{3}{4}\pi \right)$ f) $z = \sqrt{3}(\cos 125^\circ 15' + i\sin 125^\circ 15')$ g) $z = 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i\sin \frac{\pi}{3} \right)$ h) $z = \sqrt{2}(\cos 0 + i\sin 0)$

i) $z = (2 - \pi) \cdot \left(\cos \frac{\pi}{2} + i\sin \frac{\pi}{2} \right)$ j) $z = (\pi + 3) \cdot (\cos 0 + i\sin 0)$ k) $z = \sqrt{3} \left(\cos \frac{3}{2}\pi + i\sin \frac{3}{2}\pi \right)$ l) $z = 6(\cos 0 + i\sin 0)$

m) $z = 5(\cos 306^\circ 52' + i\sin 306^\circ 52')$ 4. a) $|z_1| = 2, \alpha = 300^\circ$ b) $|z_2| = 3, \alpha = 120^\circ$ c) $|z_3| = 5, \alpha = 30^\circ$ d) $|z_4| = 1, \alpha = 90^\circ$ e) $|z_5| = 1, \alpha = 315^\circ$ f) $|z_6| = 0,5 ; \alpha = 0^\circ$

5. a) $\sqrt{2 + \sqrt{2}}(\cos 22^\circ 30' + i\sin 22^\circ 30')$ b) využijeme vzorečku: $\cos \frac{\alpha}{2} = \sqrt{\frac{1 + \cos \alpha}{2}}$, $1 + \cos \alpha = 2 \cdot \cos^2 \frac{\alpha}{2}$,

goniometrický tvar: $z = 2 \cdot \cos \frac{\alpha}{2} \cdot \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2} \right)$ c) $z = \cos \frac{5}{4}\pi + i \sin \frac{5}{4}\pi$ d) využijeme vzorečku:

$$\sin \alpha = \cos \left(\frac{\pi}{2} - \alpha \right), \cos \alpha = \sin \left(\frac{\pi}{2} - \alpha \right), z = \cos \left(\frac{\pi}{2} - \alpha \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} - \alpha \right) \quad \text{6. a)} - \sqrt{2} - i\sqrt{2} \quad \text{b)} \frac{1}{3} \quad \text{c)} - \frac{1}{5} - i\frac{\sqrt{3}}{5}$$

$$\text{d)} \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2} \quad \text{e)} i\sqrt{2} \quad \text{f)} \frac{1+3\sqrt{3}}{5} \quad \text{7. a)} a = \frac{1}{3} \left(\cos \frac{5}{4}\pi + i \sin \frac{5}{4}\pi \right) \quad \text{b)} b = 6\sqrt{3}(\cos 305^\circ 15' + i \sin 305^\circ 15')$$

$$\text{c)} c = 0,8 \cdot \sqrt{3}(\cos 305^\circ 15' + i \sin 305^\circ 15') \quad \text{d)} d = \sqrt{41}(\cos 308^\circ 40' + i \sin 308^\circ 40') \quad \text{e)} e = \frac{\sqrt{6}}{2} \left(\cos \frac{7}{4}\pi + i \sin \frac{7}{4}\pi \right)$$

$$\text{8. a)} \alpha = \frac{\pi}{2} + 2k\pi \quad \text{b)} \alpha = \frac{5}{3}\pi + 2k\pi \quad \text{c)} \alpha = \frac{3}{4}\pi + 2k\pi \quad \text{d)} \alpha = 313^\circ 09' + k \cdot 360^\circ \quad \text{e)} \alpha = \frac{\pi}{3} + 2k\pi$$

$$\text{f)} \alpha = \frac{\pi}{2} + 2k\pi \quad \text{9. a)} z = 2 \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) \quad \text{b)} z = \sqrt{\frac{2+\sqrt{2}}{2}} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) \quad \text{c)} z = \cos 337^\circ 23' + i \sin 337^\circ 23'$$

$$\text{d)} z = 4 \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right) \quad \text{e)} z = 2 \left(\cos \frac{3}{2}\pi + i \sin \frac{3}{2}\pi \right) \quad \text{f)} z = 10(\cos 0 + i \sin 0) \quad \text{g)} z = \sqrt{26,5}(\cos 330^\circ 57' + i \sin 330^\circ 57')$$

$$\text{h)} z = \frac{\sqrt{2}}{3} \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i \sin \frac{3}{4}\pi \right) \quad \text{i)} z = \frac{17\sqrt{314}}{314} (\cos 191^\circ 40' + i \sin 191^\circ 40') \quad \text{10. a)} z_1 \cdot z_2 = 4 \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) = 2\sqrt{2} + 2i\sqrt{2}$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{1}{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) = \frac{\sqrt{2}}{4} + i\frac{\sqrt{2}}{4} \quad \text{b)} z_1 \cdot z_2 = 32(\cos 37^\circ 30' + i \sin 37^\circ 30') = 25,4 + 19,5i ; \quad \frac{z_1}{z_2} =$$

$$2(\cos 7^\circ 30' + i \sin 7^\circ 30') = 1,98 + 0,26i \quad \text{c)} \text{nejprve musíme } z_2 \text{ převést na goniometrický tvar}, \quad z_1 \cdot z_2 =$$

$$\frac{1}{2} \left(\cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi \right) = -\frac{1}{4} + i\frac{\sqrt{3}}{4} ; \quad \frac{z_1}{z_2} = \frac{1}{2} \left(\cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi \right) = -\frac{1}{4} + i\frac{\sqrt{3}}{4} \quad \text{d)} z_1 \cdot z_2 = 2(\cos 126^\circ + i \sin 126^\circ) =$$

$$-1,18 + 1,62i ; \quad \frac{z_1}{z_2} = \frac{1}{2} (\cos 54^\circ + i \sin 54^\circ) = 0,29 + 0,4i \quad \text{e)} z_1 \cdot z_2 = 98(\cos \pi + i \sin \pi) = -98 ; \quad \frac{z_1}{z_2} =$$

$$\frac{1}{2} (\cos 120^\circ 24' + i \sin 120^\circ 24') = -0,253 + 0,431i \quad \text{f)} z_1 \cdot z_2 = \cos 1620^\circ + i \sin 1620^\circ = -1, \quad \frac{z_1}{z_2} = \cos 270^\circ + i \sin 270^\circ \quad \text{g)}$$

$$z_1 \cdot z_2 = 3,5(\cos 240^\circ + i \sin 240^\circ) = -\frac{7}{4} - \frac{\sqrt{3}}{4}i ; \quad \frac{z_1}{z_2} = 14(\cos 300^\circ + i \sin 300^\circ) = 7 - 7i\sqrt{3}$$

$$\text{h)} z_1 \cdot z_2 = 16(\cos 30^\circ + i \sin 30^\circ) = 8\sqrt{3} + 8i , \quad \frac{z_1}{z_2} = 4(\cos 270^\circ + i \sin 270^\circ) = -4i \quad \text{i)} z_1 \cdot z_2 = \frac{18}{5}(\cos 270^\circ + i \sin 270^\circ) =$$

$$-\frac{18}{5}i , \quad \frac{z_1}{z_2} = \frac{1}{10}(\cos 150^\circ + i \sin 150^\circ) = \frac{\sqrt{3}}{20} + \frac{1}{20}i \quad \text{11. a)} z = -\frac{1}{4} - \frac{1}{4}i \quad \text{b)} z = -0,43 - 4,9i \quad \text{c)} z = -\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i$$

$$\text{d)} z = -\frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{4}i \quad \text{e)} z = \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i \quad \text{12. a)} z = 3(\cos 0 + i \sin 0) \quad \text{b)} z = \cos \alpha + i \sin \alpha \quad \text{c)} z = \cos \frac{5}{6}\pi + i \sin \frac{5}{6}\pi$$

$$\text{d)} z = \cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \quad \text{e)} z = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right) \quad \text{f)} z = \cos \frac{9}{10}\pi + i \sin \frac{9}{10}\pi \quad \text{13. a)} z = \frac{5\sqrt{2}}{2} (\cos 188^\circ 08' + i \sin 188^\circ 08')$$

$$\text{b)} z = 4 \left(\cos \frac{3}{2}\pi + i \sin \frac{3}{2}\pi \right) \quad \text{c)} z = \frac{\sqrt{10445669}}{13} (\cos 290^\circ 37' + i \sin 290^\circ 37') \quad \text{d)} z = \frac{\sqrt{2}}{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)$$

$$\text{14. a)} \alpha = \frac{11}{6}\pi + 2k\pi \quad \text{b)} \alpha = \frac{5}{4}\pi + 2k\pi \quad \text{c)} \alpha = \frac{7}{6}\pi + 2k\pi \quad \text{d)} \alpha = \frac{5}{8}\pi + 2k\pi \quad \text{15. } 1 + \frac{1}{2}i \quad \text{16. a)} -4 - 4i \quad \text{b)} -28 + 22,6i$$

$$\text{c)} -\frac{1}{32}i \quad \text{d)} 1 \quad \text{e)} -\frac{1}{19683}i \quad \text{f)} 2^{39}(-1 - i\sqrt{3}) \quad \text{g)} i \quad \text{h)} -2^9i \quad \text{17. a)} -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} \quad \text{b)} 3 \quad \text{c)} 4i \quad \text{d)} 1 \quad \text{e)} -\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i$$

$$\text{f)} -2^9i \quad \text{g)} -\frac{1}{32} \quad \text{18. a)} 17 + 79,2i \quad \text{b)} 1 \quad \text{c)} -129 \cdot 2^{33}i \quad \text{d)} 729 \quad \text{e)} -\frac{1}{2^9} + i\frac{\sqrt{3}}{2^9} \quad \text{f)} -\frac{1}{64} \quad \text{g)} -\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i \quad \text{h)} 2i \quad \text{i)} 16$$

$$\text{j)} 2^8 - 2^8i \quad \text{k)} \frac{1}{2^{23}}(1+i) \quad \text{19. a)} 2 \quad \text{b)} 0 \quad \text{c)} -0,00026 - 0,0033i \quad \text{20. a)} \alpha = 697^\circ 57' \quad \text{b)} \alpha = 787^\circ 14' \quad \text{c)} \alpha = \frac{11}{3}\pi$$

$$\text{d)} \alpha = \frac{33}{4}\pi \quad (\text{argumenty komplexního čísla jsou i výše zmíněné úhly v základním tvaru}) \quad \text{21. a)} a = -972, b = -972$$

b) $a = 4, b = 4$ c) $a = -4^7 \sqrt{3}, b = 4^7$ **22.** a) $z_1 = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i = \cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi, z_2 = -\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i = \cos \frac{4}{3}\pi + i \sin \frac{4}{3}\pi$
 $z_3 = \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i = \cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}, z_4 = \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i = \cos \frac{5}{3}\pi + i \sin \frac{5}{3}\pi$ b) $z_1 = \sqrt{2} + i\sqrt{2} = 2 \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right), z_2 = \sqrt{2} - i\sqrt{2} = 2 \left(\cos \frac{7}{4}\pi + i \sin \frac{7}{4}\pi \right), z_3 = -\sqrt{2} + i\sqrt{2} = 2 \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i \sin \frac{3}{4}\pi \right), z_4 = -\sqrt{2} - i\sqrt{2} = 2 \left(\cos \frac{5}{4}\pi + i \sin \frac{5}{4}\pi \right)$ **23.** a) $a = 0, b = -2^{45}$ b) $a = 0, b = -2^{17}$ c) $a = -2^{30}, b = 0$ d) $a = 2^{16}, b = 0$ **24.** $4 + 4i$ **25.** $8 + 8i$
26. $u \cdot v = 2\sqrt{3} \left(\cos \frac{11}{12}\pi + i \sin \frac{11}{12}\pi \right) = -3,346 + 0,8965i; u^3 = 8i, v^8 = 81, \frac{u}{v} = \frac{2\sqrt{3}}{3} (\cos 255^\circ + i \sin 255^\circ) = -0,224 + 0,84i$ **27.** a) $3 - (4 + \sqrt{3})i$ b) $3 - i(1 - \sqrt{3})$ c) $\frac{2 + \sqrt{3}}{4} + \frac{(1 - 2\sqrt{3})i}{4}$ d) $16i - 8$ e) $-14 - 20i$ f) $\frac{-1 + 2\sqrt{3}}{4}$
g) $2 + 2\sqrt{3} + 9i$ **28.** a) $2\sqrt{2}(\cos 105^\circ + i \sin 105^\circ)$ b) $\frac{\sqrt{2}}{2}(\cos 345^\circ + i \sin 345^\circ)$ c) $2\sqrt{2}(\cos 135^\circ + i \sin 135^\circ)$
d) $16(\cos 240^\circ + i \sin 240^\circ)$ e) $\frac{1}{4}(\cos 270^\circ + i \sin 270^\circ)$ f) $\sqrt{2}(\cos 15^\circ + i \sin 15^\circ)$

ROVNICE V OBORU KOMPLEXNÍCH ČÍSEL

1. Pro která reálná čísla x, y platí rovnost:

a) $(1 + 3i) \cdot x + (2 - 5i) \cdot y = 2 - 3i$	b) $(2 + i) \cdot x + (-2 + i) \cdot y = 4 + 6i$
c) $(3 - i) \cdot x + (2 - 2i) \cdot y = -5 - 7i$	d) $(i - 1) \cdot x + (2 + 3i) \cdot y = 1 + 2i$
e) $(1 - i) \cdot x - y \cdot \left(-1\frac{1}{3} + 4\frac{5}{6}i\right) = 13\frac{1}{12} + 22\frac{7}{8}i$	f) $x \cdot i - y \cdot (-12 - 7i) - 170 + 96i = 0$
g) $2x \cdot (3 + i) + y \cdot (1 - 5i) + 3 = x \cdot (3 + i) - 6y \cdot (2i - 1) + 9i^5$	h) $x \cdot (13 - i) + y \cdot (15 + i) = 0$

2. V množině všech komplexních čísel řešte kvadratickou rovnici a řešení uveďte v algebraickém i goniometrickém tvaru:

a) $x^2 + 6x + 6 = 0$	b) $x^2 - 3x + 3 = 0$	c) $x^2 - 3x + 9 = 0$	d) $x^2 + 2x + 4 = 0$
e) $x^2 - 8x + 16 = 0$	f) $x^2 + 4x + 16 = 0$	g) $5x^2 + 12x + 9 = 0$	h) $4x^2 - 8x + 5 = 0$

3. V oboru komplexních čísel řešte rovnice: a) $-4x^2 - 6 = 0$ b) $\frac{x-2}{x+5} + \frac{x+1}{x-1} = 0$

4. Řešte v oboru komplexních čísel:

a) $4x^2 + 8ix - 4 = 0$ b) $x^2 - 6ix - 16 = 0$ c) $2x^2 + 2(1 - i)x + 1 - 2i = 0$

5. Určete, kolik má rovnice $-\left(\bar{z}\right)^2 = z$ v komplexním oboru řešení? (použijte vyjádření $z = a + bi$)

6. Stanovte kvadratickou rovnici s reálnými koeficienty, jejíž jeden kořen je $x_1 = 5 - 2i$.

7. Řešte rovnice v množině **C**:

a) $(-4 + 4i) \cdot (4 - 3i) + (x + iy) = (2 + 2x) + (28 + y)i$	b) $(3 - 3i + 5 - 2i) \cdot (x + iy) = 6 + 3i$
c) $[(3 - 2i) \cdot (2 - 6i)] + x + iy = 3 + 6i$	d) $(x + y) \cdot (5 - 4i) + (x - 2y) \cdot (4 - 5i) = 94 - 68i$
e) $\frac{3 - 2i}{1 - i} \cdot (1 + i) = 2x + yi$	

8. Řešte rovnici v oboru komplexních číslech s neznámou z :

a) $(1 - i) \cdot z = i \cdot (z + 2)$ b) $(1 + i) \cdot z + (2 - 3i) \cdot \bar{z} = i$ c) $16 \cdot (z - i) = (2 - i)^2$

d) $(1 - 2i) \cdot z = (1 + 2i) \cdot \bar{z}$ e) $z + \bar{z} \cdot (2 + i) = z \cdot \bar{z}$ f) $\frac{1-i}{i}z = (1+i) \cdot (\bar{z} + 1)$

g) $(2 + i) \cdot (z + \bar{z}) = (2 - i) \cdot (z - \bar{z})$ h) $(z - 2) \cdot (\bar{z} - 1) = (z + 3) \cdot (\bar{z} + 1)$ i) $z + 2\bar{z} + 3i + 1 = 0$

9. Zapište alespoň jednu kvadratickou rovnici, jejíž kořeny v množině **C** jsou:

a) $x_1 = -2 - i\sqrt{3}$, $x_2 = -2 + i\sqrt{3}$

b) $x_1 = \frac{1}{5} - i$, $x_2 = \frac{1}{5} + i$

c) $x_1 = 1 - i$, $x_2 = (1 - i)^2$

d) $x_1 = -1 - 2i$, $x_2 = 1 - 2i$

e) $x_1 = \sqrt{2} \left(\cos \frac{13}{4}\pi + i \sin \frac{13}{4}\pi \right)$, $x_2 = 2 - 2i$

f) $x_1 = x_2 = 1 + i$

10. V množině $\mathbf{C}$ řešte rovnice s neznámou x :

a) $(x^2 + 4x + 7) \cdot (x^2 + 4x + 6) \cdot (x^2 + 4x + 5) = 0$

b) $(x^2 + 4x - 3) \cdot (x^2 + 4x - 4) = 0$

c) $\frac{x+4}{x+3} - 1 - \frac{x+2}{x+1} = 0$

d) $3 \cdot \frac{x+1}{x-2} - 2 \cdot \frac{x+3}{x+2} = 0$

11. V množině $\mathbf{C}$ řešte rovnice s neznámou z :

a) $z^2 - 6iz - 12 = 0$

b) $z^2 - 2(1+2i)z + 2i = 0$

c) $z^2 - 2z + 5 - 2i = 0$

d) $z^2 - (3 - i)z + 7 - 6i = 0$

e) $\frac{z-1}{z+i} = \frac{1+z}{z}$

f) $z^2 - 4i\sqrt{3}z - 9 = 0$

12. V množině komplexních čísel řešte soustavu rovnic s neznámými u , v , kde u , v jsou komplexní čísla:

a) $\begin{cases} iu + (1 - 2i)v = 1 \\ (1 + i)u + 2v = 2 \end{cases}$

b) $\begin{cases} 2u - 3v = 4 + 2i \\ (2 - i)u + (2 + i)v = 2 - 2i \end{cases}$

c) $\begin{cases} i(u + v) = 1 \\ u^2 + v^2 = -1 \end{cases}$

d) $\begin{cases} i(u + v) = 1 \\ u^2 + v^2 = 1 \end{cases}$

13. Napište alespoň jednu kvadratickou rovnici, jejíž kořeny jsou

a) $x_1 = -7 - i$, $x_2 = -7 + i$

b) $x_{1,2} = -4 \pm 6i$

c) $x_{1,2} = -\frac{1}{3} \pm i$

d) $x_{1,2} = -2 \pm i$

14. Řešte rovnici v komplexních číslech:

a) $(1 - 2i)z = 2\bar{z} - i(2 + i)$

b) $z \cdot \bar{z} = 3z$

c) $z^2 = z + \bar{z}$

d) $\frac{1+i}{i} \cdot z = (1-i)(\bar{z} - 1)$

e) $i(z + \bar{z} - 1) = (1-i)(z - \bar{z} + 1)$

f) $\bar{z} = |z|$

g) $|z| - z = 1 + 2i$

h) $|z + \bar{z}| = |z - \bar{z}|$

i) $\bar{z} = z^3$

j) $z + \bar{z} = |z| \cdot z$

k) $-z = \bar{z}^2$

15. V komplexních číslech řešte rovnici:

a) $z^2 - \frac{3}{2}z \cdot i - 1 = 0$

b) $z^2 - 6xi - 8 = 0$

c) $z^2 - 3(1+i)z + 2i = 0$

d) $(2 + 3i)z + i \cdot z = 1 - i$

e) $\left(5 - \frac{2}{i}\right) \cdot \bar{z} = z(1 - i) + 12$

16. Stanovte kvadratickou rovnici s reálnými koeficienty, jejíž jeden kořen je:

a) $x = 3 - 6i$

b) $x = \frac{4i}{1-i}$

c) $x = [(1-i) \cdot (i+2)]^3$

d) $x = (1+i)^2 \cdot i$

17. V oboru komplexních čísel řešte rovnici:

a) $x^2 - 2x + 3 = 0$

b) $x^2 + 4x + 5 = 0$

c) $x^2 - x + 3 = 0$

d) $2x^2 - 3x + 7 = 0$

18. Řešte rovnice v oboru komplexních čísel:

a) $2(x^2 + 5) + 5 = -3x(x - 1)$

b) $4 - (x - 2)^2 - 11 = 0$

c) $3 - (4 + x)^2 = 4(1 - 4x)$

d) $5(x - 1) = -x + 1 + (x + 2)^2$

e) $x - (x - 3)^2 - 13 - x = (2x - 3)^2 - 2x$

f) $2x(6 + 5x) + 344 = (3x - 2)^2$

g) $x(2 - x) - (x - 1)(x + 1) - 9 = -(1 + x)^2$

h) $-10 - (2x - 5)^2 = 2x(-4 - x) + 2$

i) $2x(4 - 3x) + 3x = (-2 - x)^2$

19. Řešte rovnice v oboru komplexních čísel:

$$a) 11 + 2x - \frac{x^2}{6} = -\frac{2x}{3} - \frac{(x^2 + 1)}{3}$$

$$b) 1 + \frac{(x+3)^2}{8} = \frac{3(x-3)}{4}$$

$$c) \frac{1}{4}(2x-1)^2 + 4 = \frac{3}{4}\left(x^2 + \frac{2x}{3}\right) - 0,25$$

$$d) \frac{1}{2} - \frac{86-x}{4} = \frac{(1+x)^2}{16}$$

$$e) \frac{x^2}{10} + \frac{1}{2}(x-7) + 10 = \frac{3}{2}x - (3,5 + x)$$

$$f) \frac{x(x-2)}{6} - \frac{3x-5}{2} = \frac{13}{6} - \frac{12}{8}x$$

$$g) 1 - \frac{x+1}{4} \cdot 3 - 0,8x^2 = \frac{3x(10x-1)}{4} + \frac{669}{20}$$

$$h) 0,25(x-5) \cdot 3 - \frac{(x-4)^2}{2} = \frac{13(3x-1)}{4} + 0,5x^2$$

20. Řešte rovnice v oboru komplexních čísel:

$$a) -\frac{3}{4+x} - \frac{x}{4-x} = -\frac{7+5x}{16-x^2}$$

$$b) \frac{x-1}{4x+1} + \frac{5x+28}{4x^2+x} = \frac{3}{x}$$

$$c) \frac{5x^2+29}{9-x^2} + \frac{7x}{x-3} = \frac{3x}{3+x}$$

$$d) \frac{2}{2x+1} - \frac{x-4}{x-2} = 1 + \frac{8}{(2x+1)(2-x)}$$

$$e) \frac{5x}{3x+2} = \frac{1}{2-3x} + \frac{6-5x-6x^2}{4-9x^2}$$

$$f) \frac{4}{x-5} + \frac{3(x+12)}{25-x^2} = \frac{2x}{x+5}$$

$$g) \frac{6}{8-5x} = \frac{x}{3+x}$$

$$h) \frac{4x}{2-5x} + \frac{5(1-x)}{5x^2-2x} = \frac{x+1}{-x}$$

21. Určete pro které reálné hodnoty parametru p má rovnice imaginární kořeny:

$$a) 3x(x+3) + 1 = x(p-3x)$$

$$b) px^2 - 3(p+1)x + p - 2 = 0$$

$$c) (3p+2)x^2 - 2px\sqrt{3} + p = 0$$

$$d) px^2 - 3 = 2p(x\sqrt{3} + 1)$$

$$e) p(2x\sqrt{8} - p) = 6x^2 + 2$$

$$f) x^2(p+4) - 2(4x-p) = 2(2x^2+p) - (10-p)$$

Binomická věta:

22. Řešte v oboru komplexních čísel rovnice.

$$a) z^2 = 1$$

$$b) z^2 = i$$

$$c) z^2 = -1$$

$$d) z^2 = -i$$

$$e) z^3 = 1$$

$$f) z^3 = i$$

$$g) z^3 = -1$$

$$h) z^3 = -i$$

$$i) z^4 = 1$$

$$j) z^4 = i$$

$$k) z^4 = -i$$

$$l) z^4 = -1$$

$$m) z^3 - 8 = 0$$

$$n) z^3 + 8 = 0$$

23. Řešte v oboru komplexních čísel rovnice:

$$a) z^3 + 8i = 0$$

$$b) z^4 - 16 = 0$$

$$c) z^6 - 1 = 0$$

$$d) z^4 + 4 = 0$$

$$e) z^3 + 27 = 0$$

$$f) z^3 = -2 + 2i$$

$$g) (z-i)^3 = -8$$

24. Řešte rovnice v oboru komplexních čísel pomocí vhodné substituce:

$$a) \frac{z^3 - 1}{z^3 + 1} + \frac{z^3 + 1}{z^3 - 1} = 0$$

$$b) (z^4 - 8) \cdot (z^6 - i) = 0$$

$$c) z^6 - 7z^3 - 8 = 0$$

$$d) z^8 + z^4 - 20 = 0$$

25. V množině komplexních čísel řešte rovnice v součinném tvaru:

$$a) (z^3 + i) \cdot (z^3 + 8) = 0$$

$$b) (z^4 + 1)^2 + 2(z^4 + 1) - 8 = 0$$

$$c) (z^2 + 1) \cdot (z^2 - 1) \cdot (z^2 + i) \cdot (z^2 - i) = 0$$

$$d) (z^6 - 64) \cdot (z^4 + 16) = 0$$

26. V množině komplexních čísel řešte rovnici:

$$a) x^{10} - 16x^6 + ix^4 - 16i = 0$$

$$b) x^6 - 19x^3 - 216 = 0$$

$$c) x^8 - x^4 - 20 = 0$$

27. V oboru komplexních čísel řešte rovnice:

$$a) x^4 = 16$$

$$b) x^3 = 27$$

$$c) x^5 = 32$$

$$d) x^6 = 64$$

$$e) x^5 = 3 - 3i$$

$$f) x^5 = -16\sqrt{3} - 16 \cdot i$$

$$g) x^3 = 125i$$

$$h) x^6 = -729$$

$$i) x^4 = \sqrt{5} - i\sqrt{5}$$

$$j) x^4 = -1 + i$$

Řešení:

1. a) $x = \frac{4}{11}$, $y = \frac{9}{11}$ b) $x = 4$, $y = 2$ c) $x = -6$, $y = 6,5$ d) $x = 0,2$; $y = 0,6$ e) $x = 26\frac{197}{252}$, $y = -10\frac{23}{84}$ f) $x = -195\frac{1}{6}$,
 $y = 14\frac{1}{6}$ g) $x = \frac{12}{13}$, $y = \frac{15}{13}$ h) $x = 0$, $y = 0$

2. . jedná se o kvadratickou rovnici s reálnými koeficienty, pokud nám vyjde

diskriminant záporný pak používáme vzoreček: $x_{1,2} = \frac{-b \pm i\sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$, pokud je diskriminant roven nebo větší jak nula

postupujeme stejně jak jsme zvyklí z kvadratických rovnic a) $x_{1,2} = -3 \pm \sqrt{3} = (-3 \pm \sqrt{3})(\cos 0 + i \sin 0)$ rovnice má pouze reálné kořeny. b) $x_1 = \frac{3}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} = \sqrt{3}\left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}\right)$, $x_2 = \frac{3}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2} = \sqrt{3}\left(\cos \frac{11}{6}\pi + i \sin \frac{11}{6}\pi\right)$

c) $x_1 = \frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i = 3\left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}\right)$, $x_2 = \frac{3}{2} - \frac{3\sqrt{3}}{2}i = 3\left(\cos \frac{5}{3}\pi + i \sin \frac{5}{3}\pi\right)$ d) $x_1 = -1 + i\sqrt{3} = 2\left(\cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi\right)$,

$x_2 = -1 - i\sqrt{3} = 2\left(\cos \frac{4}{3}\pi + i \sin \frac{4}{3}\pi\right)$ e) $x_{1,2} = 4 = 4(\cos 0 + i \sin 0)$ rovnice má pouze jeden dvojnásobný reálný kořen f)

$x_1 = -2 + 2i\sqrt{3} = 4\left(\cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi\right)$ $x_2 = -2 - 2i\sqrt{3} = 4\left(\cos \frac{4}{3}\pi + i \sin \frac{4}{3}\pi\right)$ g) $x_1 = -1,2 + 0,6i = \frac{3\sqrt{5}}{5}(\cos 153^\circ 26' + i \sin 153^\circ 26')$

$x_2 = -1,2 - 0,6i = \frac{3\sqrt{5}}{5}(\cos 206^\circ 34' + i \sin 206^\circ 34')$ h) $x_1 = 1 + 0,5i = \frac{\sqrt{5}}{2}(\cos 26^\circ 34' + i \sin 26^\circ 34')$, $x_2 = 1 - 0,5i =$

$\frac{\sqrt{5}}{2}(\cos 333^\circ 26' + i \sin 333^\circ 26')$ 3. a) $x_{1,2} = \pm i\frac{\sqrt{6}}{2}$ b) $x_{1,2} = -\frac{3}{4} \pm i\frac{\sqrt{47}}{4}$ 4. jedná se o kvadratickou rovnici

s komplexními koeficienty, používáme vzoreček: $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{|D|} \cdot \left(\cos \frac{\alpha}{2} + i \sin \frac{\alpha}{2}\right)}{2a}$, kde $D = b^2 - 4ac$, α je argument

čísla D v goniometrickém tvaru, je-li $D = 0$, pak za α můžeme zvolit libovolné reálné číslo a) $x_{1,2} = -i$ b) $x_{1,2} = \pm \sqrt{7} + 3i$

c) $x_{1,2} = -\frac{1}{2} \pm \sqrt{\frac{\sqrt{2}}{2}}\left(\cos \frac{3}{8}\pi + i \sin \frac{3}{8}\pi\right)$ 5. rovnice má 4 řešení: $z = 0$, $z = -1$, $z = \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$, $z = \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i$

6. má-li kvadratická rovnice s reálnými koeficienty jeden kořen komplexní číslo, je druhý kořen komplexní číslo s prvním kořenem komplexně sdružené $\rightarrow x_2 = 5 + 2i$, kvadratická rovnice mající tyto kořeny je např. $x^2 - 10x + 29 = 0$, všechny ostatní kvadratické rovnice s těmito kořeny dostaneme z uvedené rovnice vynásobením celé rovnice určitým reálným

číslem. 7.a) $x = -6$, $y \in \mathbb{R}$ libovolné b) $x = \frac{33}{73}$, $y = \frac{48}{73}$ c) $x = 9$, $y = 28$ d) $x = 13\frac{1}{3}$, $y = 8\frac{2}{3}$ e) $x = 1$, $y = 3$

8. a) $z = -\frac{4}{5} + \frac{2}{5}i$ b) $z = -\frac{4}{11} - i\frac{3}{11}$ c) $z = \frac{3}{16} + i\frac{3}{4}$ d) $z = a + 2ai$, kde $a \in \mathbb{R}$ libovolné e) dvě řešení: $z_1 = 0$, $z_2 =$

2 + 2i f) $z = -\frac{1}{2} + bi$, kde $b \in \mathbb{R}$ g) $z = 0$ h) $z = -\frac{1}{7}$ 9. a) $x^2 + 4x + 7 = 0$ b) $25x^2 - 10x + 26 = 0$ c) pro

tyto kořeny neexistuje kvadratická rovnice s reálnými koeficienty (kořeny nejsou komplexně sdružená čísla), kvadratická rovnice s komplexními koeficienty, jejíž kořeny jsou výše zmíněná komplexní čísla je např.

x(3i - 1) - 2(1+i) = 0 d) jako u c neexistuje kvadratická rovnice s reálnými koeficienty, kvadrat. rovnice s kompl. koef. je např. $x^2 + 4ix - 5 = 0$ e) stejně jako c a d, kvadratická rovnice s komplexními koeficienty je např. $x^2 + x(-1+3i) - 4 = 0$ f) stejně jako u c a d, kvadratická rovnice s komplexními koeficienty je např. $x^2 - x(2+2i) + 2i = 0$ 10. a) $x_{1,2} = -2 \pm i\sqrt{3}$,

$x_{3,4} = -2 \pm i\sqrt{2}$, $x_{5,6} = -2 \pm i$ b) $x_{1,2} = -2 \pm \sqrt{7}$ (reálné kořeny), $x_{3,4} = -2 \pm 2i$ c) $x_{1,2} = -2 \pm i$ d) $x_{1,2} = -\frac{7}{2} \pm \frac{\sqrt{23}}{2}i$

11. a) $z_{1,2} = \pm \sqrt{3} + 3i$ b) $z_{1,2} = 1 + 2i \pm \sqrt[4]{13}(\cos 90^\circ 17' + i \sin 90^\circ 17')$ c) $z_{1,2} = 1 \pm \sqrt{2\sqrt{5}}(\cos 76^\circ 43' + i \sin 76^\circ 43')$ d)

$z_{1,2} = 3 - i \pm \sqrt[4]{724}(\cos 69^\circ + i \sin 69^\circ)$ e) $z = -\frac{1}{3}i$ f) $z_1 = 3i\sqrt{3}$, $z_2 = i\sqrt{3}$ 12. a) $u = \frac{2}{3} - \frac{2}{3}i$, $v = \frac{1}{3}$ b) $u = \frac{118}{101} + \frac{32}{101}i$, v

= $-\frac{56}{101} - \frac{46}{101}i$ c) 2 řešení: $u_1 = -i$, $v_1 = 0$; $u_2 = 0$, $v_2 = -i$ d) 2 řešení: $u_1 = -\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i$, $v_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i$; $u_2 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i$

$v_2 = -\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i$ 13. a) $x^2 + 14x + 50 = 0$ b) $x^2 + 8x + 52 = 0$ c) $9x^2 + 6x + 10 = 0$ d) $x^2 + 4x + 5 = 0$ 14. a) $z = 7 + 4i$

b) 2 řešení: $z_1 = 0$, $z_2 = 3$ c) 2 řešení: $z_1 = 0$, $z_2 = 2$ d) $\emptyset$ e) $z = -\frac{1}{2} - \frac{1}{2}i$ f) $z = a$, $a \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ g) $\emptyset$ h) 2 řešení: $z_1 = a + ai$,

$a \in \mathbb{R}$; $z_2 = a - ai$, kde $a \in \mathbb{R}$ i) 5 řešení: $z_1 = 0$, $z_2 = i$, $z_3 = -i$, $z_4 = 1$, $z_5 = -1$ j) 3 řešení: $z_1 = 0$, $z_2 = 2$, $z_3 = -2$

k) 4 řešení: $z_1 = 0$, $z_2 = -1$, $z_{3,4} = \frac{1}{2} \pm i\frac{\sqrt{3}}{2}$ **15.** a) $z_{1,2} = \pm \frac{\sqrt{7}}{4} + \frac{3}{4}i$ b) $z_1 = 4i$, $z_2 = 2i$ c) $z_{1,2} = \frac{(1+i)(3 \pm \sqrt{5})}{2}$

d) $z = -\frac{1}{10} - \frac{3}{10}i$ e) $z = \frac{8}{3} + \frac{4}{3}i$ **16.** a) $x^2 - 6x + 45 = 0$ b) $x^2 + 4x + 8 = 0$ c) $x^2 - 36x + 1000 = 0$ d) protože kořen x_1 je reálné číslo, druhý kořen musí být také reálné číslo, můžeme zvolit libovolné a vždy nám vyjde kvadratická rovnice s reálnými koeficienty, např. $x_2 = -2 \rightarrow$ kvadratická rovnice $x^2 + 4x + 4 = 0$ **17.** a) $x_{1,2} = 1 \pm \sqrt{2}i$ b) $x_{1,2} = -2 \pm i$

c) $x_{1,2} = \frac{1}{2} \pm i\frac{\sqrt{11}}{2}$ d) $x_{1,2} = \frac{3}{4} \pm i\frac{\sqrt{47}}{4}$ **18.** a) $x_{1,2} = \frac{3}{10} \pm i\frac{\sqrt{291}}{10}$ b) $x_{1,2} = 2 \pm i\sqrt{7}$ c) $x_{1,2} = 4 \pm i$ d) $x_{1,2} = 1 \pm 3i$

e) $x_{1,2} = 4 \pm i\frac{\sqrt{11}}{6}$ f) $x_{1,2} = -12 \pm 14i$ g) $x_{1,2} = 2 \pm i\sqrt{3}$ h) $x_{1,2} = 7 \pm i\frac{\sqrt{122}}{2}$ i) $x_{1,2} = \frac{1}{2} \pm i\frac{3\sqrt{7}}{14}$ **19.** a) $x_{1,2} = -8 \pm 2i$

b) $x_{1,2} = \pm i\sqrt{35}$ c) $x_{1,2} = 3 \pm 3i$ d) $x_{1,2} = 1 \pm 4i\sqrt{21}$ e) $x_{1,2} = \pm 10i$ f) $x_{1,2} = 1 \pm i$ g) $x_{1,2} = \pm 2i$ h) $x_{1,2} = -\frac{5}{2} \pm \frac{3}{2}i$

20. a) $x_{1,2} = 2 \pm i$ b) $x_{1,2} = 4 \pm 3i$ c) $x_1 = 29$, $x_2 = 1$ d) $x_{1,2} = \frac{3}{2} \pm i\frac{1}{2}$ e) $x_{1,2} = \frac{2}{3} \pm i\frac{2}{3}$ f) $x_{1,2} = \frac{11}{4} \pm i\frac{\sqrt{7}}{4}$

g) $x_{1,2} = \frac{1}{5} \pm i\frac{\sqrt{89}}{5}$ h) $x_{1,2} = 1 \pm i\sqrt{2}$ **21.** a) $p \in (9 - 2\sqrt{6}, 9 + 2\sqrt{6})$ b) $p \in (-2,6 - 0,4\sqrt{31}, -2,6 + 0,4\sqrt{31})$ c) $p \in (0, 8)$

d) $p \in (-0,6; 0)$ e) $p \in (-\sqrt{6}, \sqrt{6})$ f) $p \in (2, 8)$ **Binomická věta:** rovnice ve tvaru $z^n = a$, kde a je libovolné komplexní číslo, goniometrický tvar komplexního čísla $a = |a|(\cos \phi + i \sin \phi)$, daná rovnice má vždy právě n různých řešení:

$$z_k = \sqrt[n]{|a|} \left(\cos \frac{\phi + 2k\pi}{n} + i \sin \frac{\phi + 2k\pi}{n} \right), \text{ kde } k = 0, 1, 2, \dots, n-1$$

22. a) $z_1 = 1$, $z_2 = -1$ b) $z_1 = \frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}$, $z_2 = -\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}$

c) $z_1 = i$, $z_2 = -i$ d) $z_1 = -\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}$, $z_2 = \frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}$ e) $z_1 = 1$, $z_2 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$, $z_3 = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$ f) $z_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} + i\frac{1}{2}$

$z_2 = -\frac{\sqrt{3}}{2} + i\frac{1}{2}$ g) $z_1 = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$, $z_2 = -1$, $z_3 = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$ h) $z_1 = i$, $z_2 = -\frac{\sqrt{3}}{2} - i\frac{1}{2}$, $z_3 = \frac{\sqrt{3}}{2} - i\frac{1}{2}$ i) $z_1 = 1$, $z_2 = i$,

$z_3 = -1$, $z_4 = -i$ j) $z_1 = \cos \frac{\pi}{8} + i \sin \frac{\pi}{8}$, $z_2 = \cos \frac{5}{8}\pi + i \sin \frac{5}{8}\pi$, $z_3 = \cos \frac{9}{8}\pi + i \sin \frac{9}{8}\pi$, $z_4 = \cos \frac{13}{8}\pi + i \sin \frac{13}{8}\pi$

k) $z_1 = \cos \frac{3}{8}\pi + i \sin \frac{3}{8}\pi$, $z_2 = \cos \frac{7}{8}\pi + i \sin \frac{7}{8}\pi$, $z_3 = \cos \frac{11}{8}\pi + i \sin \frac{11}{8}\pi$, $z_4 = \cos \frac{15}{8}\pi + i \sin \frac{15}{8}\pi$ l) $z_1 = \frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}$,

$z_2 = -\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}$, $z_3 = -\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}$, $z_4 = \frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}$ m) $z_1 = 2$, $z_2 = -1 + i\sqrt{3}$, $z_3 = -1 - i\sqrt{3}$ n) $z_1 = 1 + i\sqrt{3}$, $z_2 = -2$,

$z_3 = 1 - i\sqrt{3}$ **23.** a) $z_1 = 2i$, $z_2 = -\sqrt{3} - i$ b) $z_1 = 2$, $z_2 = 2i$, $z_3 = -2$, $z_4 = -2i$ c) $z_1 = 1$, $z_2 = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$, $z_3 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$

$z_4 = -1$, $z_5 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$, $z_6 = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$ d) $z_1 = 1 + i$, $z_2 = -1 + i$, $z_3 = -1 - i$, $z_4 = 1 - i$ e) $z_1 = \frac{3}{2} + i\frac{3\sqrt{3}}{2}$, $z_2 = -3$,

$z_3 = \frac{3}{2} - i\frac{3\sqrt{3}}{2}$ f) $z_1 = 1 + i$, $z_2 = \sqrt[3]{2}\sqrt{2} \left(\cos \frac{11}{12}\pi + i \sin \frac{11}{12}\pi \right)$, $z_3 = \sqrt[3]{2}\sqrt{2} \left(\cos \frac{19}{12}\pi + i \sin \frac{19}{12}\pi \right)$ g) zavedeme substituci

$u = z - i$ a řešíme rovnici $u^3 = -8$, pak do řešení u_1, u_2, u_3 dosadíme zpět substituci a získáme z_1, z_2, z_3 : $z_1 = 1 + i(1 + \sqrt{3})$,

$z_2 = -2 + i$, $z_3 = 1 + i(1 - \sqrt{3})$ **24.** a) $z_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} + i\frac{1}{2}$, $z_2 = i$, $z_3 = -\frac{\sqrt{3}}{2} + i\frac{1}{2}$, $z_4 = -\frac{\sqrt{3}}{2} - i\frac{1}{2}$, $z_5 = -i$ b) rovnice

v součinovém tvaru, každou závorku řešíme zvlášť: $z_1 = \sqrt[4]{8}$, $z_2 = i\sqrt[4]{8}$, $z_3 = -\sqrt[4]{8}$, $z_4 = -i\sqrt[4]{8}$, $z_5 = \cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12}$,

$z_6 = \cos \frac{5}{12}\pi + i \sin \frac{5}{12}\pi$, $z_7 = -\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}$, $z_8 = \cos \frac{13}{12}\pi + i \sin \frac{13}{12}\pi$, $z_9 = \cos \frac{17}{12}\pi + i \sin \frac{17}{12}\pi$, $z_{10} = \frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}$

c) řešíme kvadratickou rovnici ve tvaru $(z^3)^2 - 7z^3 - 8 = 0$, místo x je z^3 , obdržíme dva kořeny $z^3_1 = 8$, $z^3_2 = -1$, tím jsme

získali dvě binomické rovnice, každou musíme vyřešit samostatně: $z_1 = 2$, $z_2 = -1 + i\sqrt{3}$, $z_3 = -1 - i\sqrt{3}$, $z_4 = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$,

$z_5 = -1$, $z_6 = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$ d) řešíme kvadratickou rovnici ve tvaru: $(z^4)^2 + z^4 - 20 = 0$, obdržíme dva kořeny $z^4_1 = -5$,

$z^4_2 = 4$, tím jsem získali dvě binomické rovnice, každou řešíme samostatně: $z_1 = \sqrt[4]{5} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2} \right)$, $z_2 = \sqrt[4]{5} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2} \right)$,

$z_3 = \sqrt[4]{5} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2} \right)$, $z_4 = \sqrt[4]{5} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2} \right)$, $z_5 = \sqrt{2}$, $z_6 = i\sqrt{2}$, $z_7 = -\sqrt{2}$, $z_8 = -i\sqrt{2}$ **25.** a) rovnice v součinovém

tvaru, řešíme každou závorku samostatně: $z_1 = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$, $z_2 = -1$, $z_3 = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$, $z_4 = 1 + i\sqrt{3}$, $z_5 = -2$, $z_6 = 1 - i\sqrt{3}$

b) zavedeme substituci $x = z^4 + 1$ a řešíme kvadratickou rovnici ve tvaru $x^2 + 2x - 8 = 0$, získáme kořeny $x_1 = -4$, $x_2 = 2$ dosazením zpět za x získáme dvě binomické rovnice: $z^4 = -5$, $z^4 = 1$, řešení: $z_1 = \sqrt[4]{5} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2} \right)$, $z_2 = \sqrt[4]{5} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2} \right)$,

$z_3 = \sqrt[4]{5} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2} \right)$, $z_4 = \sqrt[4]{5} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2} \right)$, $z_5 = 1$, $z_6 = i$, $z_7 = -1$, $z_8 = -i$ c) rovnici převedeme na binomickou rovnici

$z^8 = 1$: $z_1 = 1$, $z_2 = \frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}$, $z_3 = i$, $z_4 = -\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}$, $z_5 = -1$, $z_6 = -\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}$, $z_7 = -i$, $z_8 = \frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}$ d) rovnice

v součinovém tvaru: $z_1 = 2$, $z_2 = 1 + i\sqrt{3}$, $z_3 = -1 + i\sqrt{3}$, $z_4 = -2$, $z_5 = -1 - i\sqrt{3}$, $z_6 = 1 - i\sqrt{3}$, $z_7 = \sqrt{2} + i\sqrt{2}$,

$z_8 = -\sqrt{2} + i\sqrt{2}$, $z_9 = -\sqrt{2} - i\sqrt{2}$, $z_{10} = \sqrt{2} - i\sqrt{2}$ 26. a) rovnici převedeme na rovnici v součinovém tvaru:

$$(x^6 + i)(x^4 - 16) = 0, \text{ řešení: } x_1 = \frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}, x_2 = \cos \frac{7}{12}\pi + i\sin \frac{7}{12}\pi, x_3 = \cos \frac{11}{12}\pi + i\sin \frac{11}{12}\pi, x_4 = -\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2},$$

$$x_5 = \cos \frac{19}{12}\pi + i\sin \frac{19}{12}\pi, x_6 = \cos \frac{23}{12}\pi + i\sin \frac{23}{12}\pi, x_7 = 2, x_8 = 2i, x_9 = -2, x_{10} = -2i$$

b) kvadratická rovnice s neznámou x^3 , obdržíme dvě binomické rovnice, řešení jsou: $x_1 = 3$, $x_2 = -\frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i$, $x_3 = -\frac{3}{2} - i\frac{3\sqrt{3}}{2}$, $x_4 = 1 + i\sqrt{3}$,

$x_5 = -2$, $x_6 = 1 - i\sqrt{3}$ c) kvadratická rovnice s neznámou x^4 , obdržíme dvě binomické rovnice, řešení jsou: $x_1 = \sqrt[4]{5}$,

$x_2 = i\sqrt[4]{5}$, $x_3 = -\sqrt[4]{5}$, $x_4 = -i\sqrt[4]{5}$, $x_5 = 1 + i$, $x_6 = -1 + i$, $x_7 = -1 - i$, $x_8 = 1 - i$ d) $x_1 = 2$, $x_2 = 2i$, $x_3 = -2$, $x_4 = -2i$

$$27. a) x_1 = 2, x_2 = 2i, x_3 = -2, x_4 = -2i \quad b) x_1 = 3, x_2 = -\frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i, x_3 = -\frac{3}{2} - i\frac{3\sqrt{3}}{2} \quad c) x_1 = 2, x_2 = 2 \left(\cos \frac{2}{5}\pi + i\sin \frac{2}{5}\pi \right),$$

$$x_3 = 2 \left(\cos \frac{4}{5}\pi + i\sin \frac{4}{5}\pi \right), x_4 = 2 \left(\cos \frac{6}{5}\pi + i\sin \frac{6}{5}\pi \right), x_5 = 2 \left(\cos \frac{8}{5}\pi + i\sin \frac{8}{5}\pi \right) \quad d) x_1 = 2, x_2 = 1 + i\sqrt{3}, x_3 = -1 + i\sqrt{3},$$

$$x_4 = -2, x_5 = -1 - i\sqrt{3}, x_6 = 1 - i\sqrt{3} \quad e) x_1 = \sqrt[5]{3\sqrt{2}} \left(\cos \frac{7}{20}\pi + i\sin \frac{7}{20}\pi \right), x_2 = -\sqrt[5]{\frac{3}{4}} + i\sqrt[5]{\frac{3}{4}}, x_3 = \sqrt[5]{3\sqrt{2}} \left(\cos \frac{23}{20}\pi + i\sin \frac{23}{20}\pi \right)$$

$$x_4 = \sqrt[5]{3\sqrt{2}} \left(\cos \frac{31}{20}\pi + i\sin \frac{31}{20}\pi \right), x_5 = \sqrt[5]{3\sqrt{2}} \left(\cos \frac{39}{20}\pi + i\sin \frac{39}{20}\pi \right) \quad f) x_1 = 2 \left(\cos \frac{7}{30}\pi + i\sin \frac{7}{30}\pi \right), x_2 = 2 \left(\cos \frac{19}{30}\pi + i\sin \frac{19}{30}\pi \right)$$

$$x_3 = 2 \left(\cos \frac{31}{30}\pi + i\sin \frac{31}{30}\pi \right), x_4 = 2 \left(\cos \frac{43}{30}\pi + i\sin \frac{43}{40}\pi \right), x_5 = \sqrt{3} - i \quad g) x_1 = \frac{5\sqrt{3}}{2} + i\frac{5}{2}, x_2 = -\frac{5\sqrt{3}}{2} + i\frac{5}{2}, x_3 = -5i$$

$$h) x_1 = \frac{3\sqrt{3}}{2} + i\frac{3}{2}, x_2 = 3i, x_3 = -\frac{3\sqrt{3}}{2} + i\frac{3}{2}, x_4 = -\frac{3\sqrt{3}}{2} - i\frac{3}{2}, x_5 = -3i, x_6 = \frac{3\sqrt{3}}{2} - i\frac{3}{2} \quad i) x_1 = \sqrt[8]{10} \left(\cos \frac{7}{16}\pi + i\sin \frac{7}{16}\pi \right)$$

$$x_2 = \sqrt[8]{10} \left(\cos \frac{15}{16}\pi + i\sin \frac{15}{16}\pi \right), x_3 = \sqrt[8]{10} \left(\cos \frac{23}{16}\pi + i\sin \frac{23}{16}\pi \right), x_4 = \sqrt[8]{10} \left(\cos \frac{31}{16}\pi + i\sin \frac{31}{16}\pi \right) \quad j) x_1 = \sqrt[8]{2} \left(\cos \frac{3}{16}\pi + i\sin \frac{3}{16}\pi \right)$$

$$x_2 = \sqrt[8]{2} \left(\cos \frac{11}{16}\pi + i\sin \frac{11}{16}\pi \right), x_3 = \sqrt[8]{2} \left(\cos \frac{19}{16}\pi + i\sin \frac{19}{16}\pi \right), x_4 = \sqrt[8]{2} \left(\cos \frac{27}{16}\pi + i\sin \frac{27}{16}\pi \right)$$